

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (3214) 2011 OCTOBER • SPALIS 25 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$2

Prasilenkimai?

Po Nepriklausomybės paskelbimo ir jos sutvirtinimo, su plačiai reiškiamu pergalės džiaugsmu, išėivijoje iškilo ir gana painus į tėvynę grįžimo klausimas. Juk tiek metų kalbėta ir vaikus mokyta kalbėti maldele: “Dievuli, leisk mums grįžti į tėvynę”...

PRAKTIŠKAI niekas nejudėjo. Kaip čia dabar viską metus, palikus suaugusius vaikus ir jau net vaikaičius, likvidavus kas užgyventa, lėksi į nežinią, nors ten gimtasis kraštas, malonius praecities prisiminimus sukeltantis, bet jau bolševikų nualintas, pakeistas visai. Kai kurie skubiai nuvykę ir sugrįžę pasakojo apie vos surastas gimtąsias vietas tik pagal išlikusius neiškirstus didžiuosius medžius. Viskas sugriauta, išlyginta, jokios sodybos nė ženklo. Tai kur gi toji Lietuva? Toks kylantis klausimas jau savaimė siūlė išvadą: reikia laukti. Taip – laukta penkiasdešimt metų, galima ir dar kiek pabūti, kur nusėdę, įsikūrę, kur vaikai užaugę. Toks nuosprendis apramino daugelio sąžinės balsus, tartum subalansavo nemalonius virpesius, suderino patriotizmą su praktika. Dar labiau visa tai sutvirtino sklandantys iš tėvynės balsai, kad išėiviu tenai niekas nelaukia pabrėžiant pareiškimus “apsieisim patys be jūsų”. O jau visiškai negrįžimo priekaištą išskleidė masinės emigracijos iš Lietuvos faktas, sukėlęs platų atodūsi – kodėl mes turėtume Lietuvon grįžti, kai iš jos kas tik gali lekia?.. Pagaliau dar vienas paskatinimas niekur nejudėti – tai mestas ir vis plačiau nuskambantis šūkis, kad “Lietuva ten, kur aš esu”. Glaudžiai sutampa tai ir su globaline Lietuvos mintimi ir projektais. Todėl visa tai sudėjus, taip ir dingsta po Nepriklausomybės atstatymo kilusi sąžinės graužatis, kad negrįžtame. Tik ar grįžimo klausimas yra jau iš viso nubrauktas, parodys kokio toji AŠ Lietuva iš tikrųjų bus?

KAIP bemėgintume kurti Lietuvą, kur jos nėra, partitis ir istorija rodo, kad ilgesnis užsibuvimas svetimose padangėse keičia ne tik žmogaus buities sąlygas, bet ir patį žmogų, verčiamą prie gyvenamosios aplinkos ir kultūros taikstytis, ilgainiui ir išsiskirti. Visa tai gana rimtai sutvirtina nebe tėvų žemėje gimę vaikai, mišrios šeimos ir, žinoma, per ilgesnį laiką pagerėjusi socialinė padėtis. Todėl juo ilgiau išėiviai gyvens svetur, juo mažiau liks vilčių grįžti tėvynėn. Žinoma, matėme ir gal dar matysime išimčių. Bet tai mažai bereiškianti paguoda, kad kažką dar neprarandame. Po tokios masiškai vykstančios emigracijos iš gimtojo krašto praradimas aiškus – tauta mažėja, ir tai nenumatyta sparčiai. Ir kyla klausimas, ką mes, savo kraštą mylintys ir gerbiantys ar bent prisimenantys, galėtume daryti, kad tautos mažėjimas liautųsi? Šitoji graudi tiesa pasitinka mus tarsi surištomis rankomis, išsižiebia vis naujų priekaištų ir savęs apkaltinimų, o būdami savo tautos vaikai net ir norėdami negalime visiškai nusisukti nuo tautos, taigi ir nuo savęs. Reikia būtinai ieškoti išėičių, kaip galėtume prisidėti, kad mažėjanti tauta stiprėtų. Ir realu, kad ekonominis mostas bent šiuo metu būtų tinkamiausias ir reikalingiausias. Kartais gal ir užmirštas skverbiančias dalyvauti politikoje, kovojant dėl pilietinio statuso ar priklausomybės. O dažnesnė ir stipresnė ekonominė parama iš čia į ten – giminėms, draugams, pažįstamiems ar nepažįstamiems gal bent iš dalies pateisintų mūsų gyvenimą užsieniuose. Pasijustume esą naudingi būdami čia. Pamėginkime telktis į šitokią pagalbą. ČS

Šiame numeryje

Pal. Jurgio Matulaičio metams artėjant – 2,10 psl.

Lietuvos prezidentė Kazachstane – 3 psl.

Jeigu taip – Lietuvoje... – 4,6 psl.

Visuomenės nuoskaudų balsas – 5,15 psl.

Gyvenimas – šokio ritmu – 8 psl.

KLJS suvažiavimas – 13 psl.

Rudenėjant... (tempera) Dail. A. Galdikas

Ntr. V. Maželio

Lietuva – Lenkija

Lietuvos ir Lenkijos santykiai bei Vilniaus lenkų nuostatos

(Pranešimas skaitytas konferencijoje “Lietuvos valstybė nuo Suvalkų iki šiandien”, vykusi 2011 m. spalio 7 d. Kauno įgulos karininkų ramovėje)

Prof. ALVYDAS BUTKUS,
Kaunas

Visuomenė ir stereotipai

Bet kuri visuomenė vadovaujasi ne tik realijomis, bet ir visuotinai priimtais mitais, stereotipais bei nuostatomis. Tie stereotipai ar nuostatos kilmės požiūriu yra dviejopos. Vienos jų yra susiformavusios per šimtus metų, kitos gali būti suformuotos dirbtinai, turint kokių nors politinių ar ekonominių tikslų. Ryškiausias pastarojo tipo nuostatų pavyzdys būtų III Reicho nacių propagandos suformuotas itin neigiamas stereotipas apie

žydus ir čigonus. Pasak latvių rašytojo Janio Rainio, šuo, kurį norima nušauti, visada pilnas blusų. Stereotipai, kaip ir religija, konsoliduoja visuomenę. Šis stereotipų vaidmuo yra teigiamas, nors jie patys paprastai yra subjektyvūs.

Dabar įsivaizduokite šalį, kurioje tam tikra etninė gyventojų dalis, dar ir kompaktiškai gyvenanti, vadovaujasi visiškai kitokiomis nuostatomis nei dauguma tos šalies gyventojų. Arba tiesiog kitos šalies nuostatomis. Jomis ji auklėja savo vaikus, vadovaujasi, laikydamasi (arba nesilaikydama) įstatymų, traktuodama savo teises ir savo vietą visuomenėje.

Nukelta į 11-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$80 – reguliari (paprastu paštu) • \$130 – reg. (1 klasės paštu)
\$100 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.)
JAV: \$100 – reguliari, \$120 – rėmėjo • \$160 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$80, reg. (Lettermail) – \$130; patron (Publ. Mail) – \$100, patron (Lettermail) – \$150.
Overseas – Airmail – \$180, Surface Mail – \$100 (in CDN funds). USA – reg. \$100, patron – \$120, Airmail – \$160. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Pal. Jurgio Matulaičio metams artėjant

Pokalbis su kun. Vaclovu Aliuliu

Lietuvos vyskupai 2012-uosius paskelbė Pal. Jurgio Matulaičio metais. Norima atkreipti didesnę ne tik katalikų, bet ir visos visuomenės dėmesį į Palaimintojo asmenybę, nuveiktus darbus, kuriuose ypač atsispindi katalikiškojo socialinio mokymo sklaida Lietuvoje. Jurgio Matulaičio veikla buvo labai plati, sykiu telkianti ir atnaujinanti Bažnyčią Lietuvoje. Jis anksti išitraukė į krikščioniškąją socialinę veiklą, padėdavo vargšams, kvietė peržengti tautinius nesutarimus. Jurgis Matulaitis – marijonų vienuolijos atnaujintojas, dviejų moterų vienuolijų – Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų ir Jėzaus Eucharistijoje tarnaičių seserų – steigėjas. Tačiau kaip paminėti šiuos metus, kad jie būtų ne tik proga giliau pažinti išskirtinę asmenybę, bet ir paskatintų pasekti jo pavyzdžiu sprendžiant aktualius šiandienos klausimus? Apie tai su kunigu marijonu Vaclovu Aliuliu kalbėjosi Dalia Žemaitytė. Pokalbis buvo paskelbtas tinklalapyje bernardinai.lt š.m. rugsėjo mėnesį.

Naujas kapelionas Anglijoje

Lietuvos vyskupų konferencijos sprendimu, kun. Donatas Klimašauskas, Šiaulių vyskupijos, Kelmių Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų parapijos vikaras, paskirtas lietuvių kapelionu Anglijos Mančesterio lietuviams. Šių metų spalio 9 d. įvyko oficialus kun. Donato supažindinimas su St. Marie parapija ir vietiniais lietuviams. Ta proga Mišias aukojo iš Kanados atvykęs Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovadais prel. Edmundas Putrimas.

Kun. Donatas Klimašauskas

Mišias koncelebravo Londono lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Petras Tverijonas, St. Marie parapijos klebonas kun. Francis Wadsworth, Salfordo katedros klebonas kun. Thomas Anthony McBride, Salfordo vyskupijos gen. vikaras kun. Anthony Kay, naujasis lietuvių kapelionas kun. Donatas ir kelis dešimtmečius lietuvių sielovada Salfordo vyskupijoje besirūpinęs kun. kan. Valentinas Kamaitis. Mišiose dalyvavo ir LR ambasadorius Jungtinei karalystei dr. Oskaras Jusys ir patarėja bendruomenės klausimais Gitana Kilinskaitė.

Mišių metu St. Marie's šventovė buvo pilna lietuviško žodžio ir maldos pasiilgusių lietuvių, dauguma jų – jaunimas ar jaunos šeimos su atžalomis. Buvo galima matyti ir keletą senosios išeivijos atstovų, gyvenančių Jungtinėje karalystėje beveik 60 metų. Taip pat dalyvavo ir vietiniai parapijiečiai, atėję pasveikinti kun. Donato ir susipažinti su Lietuva bei lietuviškomis tradicijomis. Po Mišių vyko agapė.

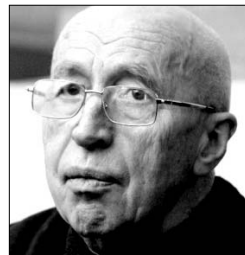
Mančesterio apylinkėse ir Šiaurės Anglijos srityje – Birminghame, Leeds, Liverpulyje gyvena apie 40,000 lietuvių. Per didžiąsias šventes į šiuos miestus atvykdavo Mišias aukoti kunigai studentai iš Romos. Dabar turėdami savo kapelioną mūsų tautiečiai galės pasirengti santuokos sakramentui, pirmajai komunijai, krikštui, bei gauti kitus patarimus lietuvių kalba.

Kun. Donatas, gimęs 1983 m. Kelmių rajone, Lykšilio kaime, 2008 m. baigė Kauno kunigų seminariją ir vyskupo E. Bartulio buvo išventintas kunigu. Būdamas Kelmės vikaru, jis baigė bioteisės magistro mokslus Vilniaus M. Riomerio universitete. Jis planuoja suburti parapijos chorą, organizuoti sportinius renginius po Mišių, vesti teminius vakarus ir pan. "Dievo Apvaizdos vedamas tikiuosi nuoširdžiai ir atsakingai dirbuotis Viešpaties vynuogyne nuo šiol tarnaudamas lietuvių išeiviams Jungtinėje karalystėje."

– 2012 metais sukanka 25 metai nuo arkivyskupo Jurgio Matulaičio paskelbimo Palaimintuoju. Rengiantis minėti šią sukaktį, Lietuvos Vyskupų konferencija ateinančius metus paskelbė Pal. Jurgio Matulaičio metais. Kuo jie ypatingi Bažnyčiai ir visuomenei, į ką esame kviečiami atkreipti dėmesį?

– Kardinolas Vincentas Sladkevičius kelis kartus reiškė nepriitarimą pernelyg dažnai švenčiamiems jubiliejams – tiek dideliems, tiek mažiems. Kiekviena vietovė turi savo jubiliejų, vienais metais viena šventė, kitais metais – kita. Sako, kai per daug jubiliejų, jie nupinga...

Kun. V. Aliulis
Ntr. Bernardinai.lt

Kiek buvo vaisingi Šv. Pauliaus, Kunigų, Dievo Gailestingumo metai? Turbūt ryškiausi bus buvę šie pastarieji. Gailestingumo Jėzaus paveikslas keliavo per parapijas, buvo surengtas kongresas, pagausėjo kreipimosi į Viešpaties gailestingumą būdų. Žmonėms gailestingumas siejasi su nuodėmių atleidimu. Norėtųsi, kad žmonės mąstytytų ne vien apie nuodėmes, bet kad geriau atpažintų Viešpaties palankumą įvairiais požiūriais, pajustų, kad mus gaubia Viešpaties maloningumas. Tai būtų visuotiniau.

Mintį apie Jurgio Matulaičio metus Lietuvos vyskupams pateikė Marijonų vienuolijos generolas kun. Andrzejus Pakuła, MIC, kuris lankėsi kelis kartus Lietuvoje dar būdamas savo pirmtako, generolo Jano M. Rokoszo patarėju. Mūsų katalikams vis rūpi, kada Matulaitis bus paskelbtas šventuoju. Kai kam tai tiesiog tautinio prestižo reikalas, betgi ne ši yra šventuoju skelbimo prasmė. Na, paskelbimas priklausys nuo mūsų pamaldumo ir pasitikėjimo Palaimintuoju. Jį pažinti padės ką tik atidarytas Marijampolėje memorialinis muziejus ir, reikia tikėtis, įvairūs renginiai ir leidiniai. Skelbdama "Bažnyčios žiniose" Pal. Jurgio Matulaičio metus, LVK pabrėžia socialinę Jurgio Matulaičio veiklą ir siekia, kad tie metai būtų aktualūs ne tik pamaldiesiems, bet kad apskritai Lietuvos visuomenė galėtų atkreipti dėmesį į šią rinktinę, didžią išmintingą, tvirtą ir žmonišką asmenybę, net pasauliniu mastu pripažintą. Tokių žmonių reikalingų švyturių labai pasigendama.

Socialinė Matulaičio veikla buvo kartu ir praktinė, ir teorinė. Visoje Rusijos imperijoje 1905 m. sklido revoliucinės nuotaikos. Jurgis

tuometu buvo Varšuvoje, besveikstantis po didelio kaulų džiovos pablogėjimo. Tad pradėjo leisti laikraštį darbininkams bei kartu su kun. Marceliu Godlewskiu kūrė krikščionių darbininkų sąjungą, kurios tikslas buvo paskatinti darbininkus vienyti jėgas bendriems tikslams. Neseniai buvo paskelbta Leono XIII enciklika *Rerum Novarum*, ir kunigas profesorius Jurgis populiarino visuomenėje šios enciklikos idėjas: darbininkų asmens garbingumą, šeimos apsaugą, teisingą atlygį, teisę darbininkams burtis į savo sąjungas, kelti išsilavinimo lygį. Ne tik kovoti už teises, bet ir patiems įvairiopa tvirtėti.

Skleisdamas šias idėjas 1907 m. Varšuvoje, o 1909 m. Kaune surengė socialinius kursus. Lietuvoje tokio plataus masto kursai vyko pirmą kartą (kaip ir kunigų rekolekcijas 1911 m. pirmąsyk jis vedė lietuviškai). Lenkijos ir Lietuvos katalikų visuomenėje jis ugdė dėmesį socialiniam klausimui ir rodė tam tikras gaires, kad ir patys dirbantieji žmonės mokėtų sau padėti, ir kiti jų teises pripažinti.

Būdamas Peterburgo dvasinės akademijos profesorius, paskaitomis ir raštais gynė vieną prigimtinių žmogaus teisių – nuosavybės teisę, kad asmuo galėtų save ir šeimą aprūpinti ir perspektyviai dirbuotis. Tai ne suabsoliutinimas, nes su teisėmis visuomet turi būti priimamos ir pareigos. Mūsų laikais didžiausia klaida ta, kad kalbama tik apie teises, nemint pareigų: teisės gali funkcionuoti tik kartu su pareigomis, taip išlaikant pusiausvyrą.

Teoriją ir vėl lydėjo praktika. Pirmojo pasaulinio karo metais įstrigęs vokiečių okupuotoje Varšuvoje, nelaukė geresnių dienų, bet veikė. Susitikęs vieną kitą buvusį savo auklėtinį iš Fribūro, organizavo pirmąją marijonų bendruomenę. Su tais bendraminčiais ėmė vadovauti dviem karo našlaičių namams. Rūpinosi okupacinės valdžios leidimais maisto produktams bei kitiems būtiniais daiktams įsigyti ir pats su vežimėliu apkeldavo kai kurias gatves, kur tikėdavosi gauti paramos. Kartą parvažiavęs, nuo ryto nevalgęs, seselei šeimininkei pirmiausia pasidžiaugia tos dienos laimėjimais ir tik tada taria: "Kai mano našlaičiai nebealkani, galiu ir aš sėsti vakariečiai".

Tapus Vilniaus vyskupu Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje ir ją lydėjusioje sumaištyje, vėlgi jo dėmesys krypta į vargstančius žmones. Šį kartą tai ypač buvo žydų varguomenė ir bolševikų šeimos, kurias šie paliko 1919 m. traukdamiesi.

Lietuvos prezidentė Kazachstane

Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė pokalbyje su Kazachstano prezidentu N. Nazarbajevu

Akmolinske lietuvių tremtinių moterų atminimo lentos atidengimo iškilmsė

Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės kelionei Kazachstane buvo numatyta dviejų dalių programa. Pirmojoje – oficialus susitikimas su Kazachstano prezidentu N. Nazarbajevu, dalykiniai pokalbiai apie abipusius verslo ir prekybos ryšius bei ateities galimybes. Pokalbyje nutarta daugiau rūpintis būsimąja šaudyklinio krovinio traukinio “Saule” geležinkelio linija. Ji turėtų sujungti Klaipėdą ir Alma Atą, vėliau pratęsiant liniją iki Kinijos. Tai pats svarbiausias ir artimiausias Lietuvos ir Kazachstano bendradarbiavimo projektas. Susitikime abiejų valstybių vadovai pažadėjo juo daugiau rūpintis. Krovininis traukinys, galintis per savaitę pasiekti Kiniją, būtų gera ir naudinga permaina krovinių gabenimo rinkoje ir Europai, ir Kinijai. Lietuvos ir Kazachstano ekonomikai irgi būtų neabejotina nauda: Kazachstanui per Klaipėdos uostą atsivertų Europos rinka, Lietuvoje būtų sukurta papildomų darbo vietų. Lietuvos ir Kazachstano vadovų susitikimo metu pasirašytos dvišalės bendradarbiavimo kultūros ir mokslo bei žemės ūkio srityse sutartys.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, lankydama Kazachstane, lietuvių moterų tremties vietoje – lageryje ALŽIR (Akmolins-

kij lager žon izmenikov rodiny – Akmolinsko Tėvynės išdavikų žmonių lageris) atidengė atminimo akmenį. Lietuvos valstybės vadovė padėkojo kazachų tautai, padėjusiai išgyventi lietuvių tremtiniams. Išvakarėse susitikime su Kazachstano prezidentu N. Nazarbajevu valstybės vadovė susitarė, kad Kazachstanas perduos Lietuvai lietuvių tremtinių bylų archyvą.

Po iškilmių prezidentė susitiko su Kazachstano lietuvių bendruomene. Pokalbyje su ten gyvenančiais tautiečiais prezidentė pabrėžė, jog jie yra svarbi mūsų tautos dalis. Šalies vadovė padėkojo jiems už lietuvių puoselėjimą.

“Kad ir kur būtume, išlikime lietuviais. Gerbkite šalį, kurioje gyvenate, bet nepamirškite Tėvynės”, – susirinkusiems palinkėjo Dalia Grybauskaitė.

Kazachstane gyvena apie 6 tūkstančiai lietuvių. Daugelis jų yra lietuvių tremtiniai ir jų palikuonys. Taip pat yra neseniai atvykusių lietuvių dirbti šios šalies kompanijose ir įgyvendinti tarptautinių projektų. Šiuo metu veikia dvi lietuvių organizacijos – Karagandos visuomeninis susivienijimas “Lituanica” ir Alma Atos lietuvių kultūros draugija “Aidas”.

Inf.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Priimtas 2012 biudžetas

Lietuvos valstybės biudžeto pajamos kitąmet turėtų siekti beveik 26 bln. litų, o paskyrimai išlaidoms ir turtui įsigyti – 26.6 bln. litų. Kitų metų biudžeto deficitas – 574.8 mln. litų, rodo Finansų ministerijos parengtas 2012 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Jame numatytos 2012 m. valstybės biudžeto pajamos yra 9.2% (2.2 bln. litų), o išlaidos – 0.7% (194 mln. litų) didesnės nei numatyta šių metų biudžete. Numatomas kitų metų valstybės biudžeto deficitas yra 4.45 karto (2 bln. litų) mažesnis nei numatytas šiemet.

Valstybės biudžeto pajamos be Europos sąjungos (ES) ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų 2012 m. turėtų siekti 18.6 bln. litų (10.1% daugiau nei numatyta šiemet), iš kurių 16.5 bln. litų sudarytų mokesčių pajamos (10.4% daugiau), 2.1 bln. mlrd. litų – kitos pajamos (15.1% daugiau), o 161 mln. litų (23% daugiau) būtų gauta iš sandorių dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių įsipareigojimų prisiėmimo.

Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) pajamos kitąmet turėtų siekti 9.3 bln. litų (12.9% daugiau nei numatyta šiemet), 1.7 bln. litų valstybės biudžeto pajamų (23.8% daugiau) 2012 m. planuojama surinkti iš gyventojų pajamų mokesčio.

Pašalintas Kauno meras

Spalio 20 d. pagal Kauno miesto savivaldybės tarybos surengtą interpeliaciją merui liberalui Rimantui Mikaičiui, už jo atleidimą tarybos posėdyje balsavo 22, prieš – du Kauno politikai. Anot ją pradėjusių konservatorių, buvo renkami 4 frakcijų atstovų parašai: iki šiol opozicijoje buvusių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) ir “tvarkiečių” bei valdantiems priklausiusių socialdemokratų ir liberalcentristų.

Interpelacijos priežastis – miesto vadovas neužtikrina savivaldybės administracijos darbo. Didieji projektai esą stringa, naujų nepradedama, baiginėjama tai, kas buvo pradėta anoje kadencijoje, ir tai nelabai sėkmingai.

Didžiausia taryboje, bet miesto valdančiai koalicijai nepriklausanti TS-LKD frakcija šį postą nori patikėti iki

rinkimų miestui vadovavusiam savo atstovui Andriui Kupčinskui.

Daugumą Kaune iki šiol sudarė Darbo partija, verslininko Visvaldo Matijošaičio vadovaujama koalicija “Vieningas Kaunas”, Liberalų sąjūdis, socialdemokratai, liberalcentristai ir jaunlietuviai.

Korupcija nemažėja

Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) teigia sulaukianti vis daugiau pranešimų apie korupciją. Per 9 šių metų mėnesius STT gavo beveik tiek pat gyventojų pranešimų, prašymų ir skundų, kiek pernai per visus metus. Šiemet sausio-rugsėjo mėnesiais su pranešimais į STT kreipėsi 878 asmenys. Per tą patį laikotarpį pernai iš viso nagrinėti 973 asmenų pranešimai.

Dažniausiai skundžiamasi netvarka ir galimais korupciniais bei kitais įstatymų pažeidimais problemine ir dėl to STT pirmaujančiomis laikomose žemėtvarkos, viešųjų pirkimų, statybų, savivaldos ir kitų valstybės institucijų veiklos, sveikatos apsaugos srityse. Skunduose pateikiama informacija dažniau naudojama plėtojant korupcijos pasisaugojimą, nei atskleidžiant ir tiriant nusikalstamas veikas pagal STT kompetenciją. Apie 20% skundų persiunčiami nagrinėti kitoms atsakingoms institucijoms.

Daugiausia baudžiamųjų bylų, remiantis iš gyventojų gauta informacija, pradėta STT Kauno ir Klaipėdos valdybose.

Stringa IAE uždarymo darbai

Premjeras Andrius Kubilius dar kartą pareiškė, kad Lietuva nėra patenkinta Ignalinos atominės elektrinės (IAE) uždarymo projektu valdymu, sutartimi su generaline rangove bei būsimu uždarymo projektų finansavimu, kurį ketina skirti Europos sąjunga. Jo teigimu, už jėgainės uždarymo projektą atsakinga ne tik Lietuva, bet ir Europos komisija kartu su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB).

Jis kelia klausimus dėl veiksmingesnės valdymo struktūros. Jis tvirtino, kad Lietuvos netenkina EK-jos numatyta skirti pinigų suma tolesniam IAE uždarymui, ir kartą neigė žiniasklaidos pranešimus, neva vyriausybė nesidera su Europos komisija. **BNS žinios**

Jeigu taip – Lietuvoje...

Dėkoju Kanadai už svetingumą ir puikius gyvenimo pavyzdžius

GEDIMINAS VASILIAUSKAS,
nuoširdus Kanados
gerbėjas iš Lietuvos

Galbūt šiek tiek naivoka rašyti kanadiečiams apie Kanadą, pabuvojus čia pora savaitžių. Tačiau kartais svetimoms akims atsiveria tos šalies gėrybės, prie kurių šalia gyvenantys senbuviai būna jau tiek įpratę, kad nepastebi. Aš nesu nei žurnalistas, nei publicistas, visą laiką dirbu inžinieriumi, todėl galbūt kalba nebus labai sklandi, bet kelionė į šią šalį tiek perpildė geromis emocijomis dūšią, kad turėjau pasidalinti tuo su visais. Pirmiausia noriu padėkoti už malonų svetingumą savo gimnainaičiams – pusseserei Ritai MacIntosh ir jos vyrui Brianui bei pusbroliui Juliui Kairiui – puikiai įsikūrusiems Toronte ir jos priemiesčiuose. Taip sakant, kad iš karto pamatyti čia savo pavardes ir mielai nuositeikę paskaitytų šį straipsnelį patys bei pasiūlytų bičiuliams. Noriu padėkoti visiems puikiems žmonėms, su kuriais teko susitikti, net jeigu to jie ir neperskaitys, nes nemoka skaityti lietuviškai. Tai perduokit kas nors sutikę jiems mano linkėjimus angliškai ar kita jų kalba.

Kanadoje lankiausi po dvidešimties metų pertraukos. Pirmą kartą buvau po lemtingųjų sausio įvykių Lietuvoje, kai mūsų šalis vadavosi iš sovietinio “glėbio”, ir Kanada tada man pasirodė kaip kraštas, primenantis laisvės rojų, į kokį nukeliauti Lietuvai, atrodė, neužteks viso mano amželio. Užtat išvydęs tokį pavyzdį supratau, ko galima siekti, ir taip surėdytą šalį norėčiau pamatyti ir savo gimtinę. Ir štai praėjo dvidešimt metų. Jūs čia per tą laiką ramiai sau žingsniavote gerovės keliu, nors kur jau begalima geriau, kai pagalvoji, o štai, Lietuva pažengė tikrai toli ir džiaugiuosi, kad ta kryptimi, apie kurią svajojau. Nelindau aš į jokias partijas, o visą energiją paskyrčiau tik savo miesto Kauno labui ir dabar jau žvalgiausi po Torontą ne šiaip kaip turistai, o kaip Kauno miesto taryboje dirbančio visuomeninio judėjimo “Vieningasis Kaunas” valdybos narys ir akys mano dabar jau regėjo miestą, primenantį rojų, į kurį panašų norėčiau pamatyti ir Kauną. Svajoti, kaip sakoma, nekenkia.

Taigi, ar suprantate čia gyvendami, ką turite vertingo ir puikaus, ko galima jums baltu pavydu pavydėti (vienas iš

mėgstamiausių lietuvių užsiėmimų) iš Lietuvos atvykus? Pirmiausia, tai žmonės, kurie gyvena Kanadoje. Na, kad malonūs ir paslaugūs giminės, tai čia nieko nuostabaus, netgi pas mus tokių dalykų pasitaiko, tačiau mane be galo žavėjo visa tikrai laisvų žmonių

mas keliomis šiltomis, draugiškomis frazėmis su pirmą kartą gatvėje sutiktu nepažįstamu žmogumi man vis atrodo kaip maloni staigmena, kurios nepamatysi Lietuvoje. Mes vis dar kažkuo negeru nuolatots įtarinėjam vienas kitą.

Žavi jūsų nuoširdumas ir

teisinimų. Draugiškas gyvenimas su aplinkiniais žmonėmis ir supančia aplinka yra viena iš laimingo gyvenimo sąlygų. Džiaukitės, kad jūs ją turite, mes irgi to sieksime. Iš to paties supratimo išauga ir nesavanaudiškos pagalbos vienas kitam daigas. Kanadoje

Lietuvoje likusiai jo kartai.

Labai džiaugiuosi, kad pusbrolio Juliaus Kairio ir pusseserės Ritos MacIntosh šeimų lydimas aplankiau gražiausias Kanados vietas. Buvau sujaudintas, kai lankydamasis 1649 m. žuvusių jėzuitų kankiniams skirtoje Martyrs' Shrine šventovėje radau lankstinuką ir lietuvių kalba. Paprastas, bet mielas dėmesys atvykusiems svečiams net iš mažos šalies. Stebėjau, kaip puikiai sureguliuotas eismas Toronte – mieste, turinčiame per 5 milijonus gyventojų. Ir krapščiau pakaušį, kaip tada iš viso gali susidaryti kokie nors automobilių kamščiai mano tokiam, palyginus, nedidukame Kaune. Na, o lyginti Toronto ir Kauno zoologijos sodus būtų iš viso nepadoru – tarsi sanatoriją su gulagu. Kaip inžinierius gėrėjausi kanadiečių statybininkų darbu, keliant dangoraižius, sumaniai išsitenkant su visa sudėtinga statybos technika tokiose ankštose ir kitų dangoraižių suspaustose Toronto erdvėse. Nebūtina, pasirodo, tam paversti statybos aikštele pusę miesto kvartalo.

Maloniai praleidau laiką puikiuose paplūdimiuose prie didžiųjų Hurono ir Michigano ežerų, National Marine Park of Canada. Mūsų Adamkus tikrai puikiai pasidarbavo valydamas pastarąjį ežerą – vandens skaidrumas stulbinantis, bet viskas būtų perniek, jei patys šalia jo besilankantys žmonės nesaugotų to skaidrumo. O Sauble Beach, žinokit, labiausiai man priminė Palangą – savo smėlio paplūdimiais ir panašia gamta. Tik vanduo Kanadoje ne sūrus, ir niekas paplūdimiu nenešioja ir nesiuo karštų “čeburėkų” ir šalto alaus. Netgi atvirksčiai – kelis kartus praėjo pareigūnai, stebintys, kad niekas nevartotų alkoholinių gėrimų. O poilsis blaivia galva turi daugybę privalumų.

Ir per šį apsilankymą labiausiai mane sužavėjęs gamtos paminklas buvo Niagaros krioklys. Galiu jus pradžiuginti, kad jums baisiai pasisekė net šioje vietoje – gavote tikrai gražesnę krantą negu JAV. Giminėms tai iš karto juokais pasakiau, jeigu nenuvešite prie Niagaros, tai pėsčias nueisiu. Smagu, kad eiti teko netoli – tik iki automobilio. Tokio kvapą gniaužiančio gamtos stebuklo, aišku, Lietuvoje nesukursime, bet ir mūsų gamtos grožybės galima pateikti turistams bei lankytojams taip patogiai ir tuo pačiu tausojančiai gamtą.

Nukelta į 6-tą psl.

Su pussesere Rita svečiuojamės pas Joną Šimkų (kairėje)

visuomenė, kuri supo gatvėse, iškylose ir kasdieniame gyvenime. Suprantama, kad turėdamas tokią puikią žmoną lietuvaite, Lietuva domisi, ją gerbia, myli ir netgi pramoko keletą lietuviškų žodžių mano pusseserės Ritos vyras Brian – sumanus ir gabus verslininkas bei talentingas chemikas. Tačiau kaip maloniai būni nustebintas, kai pirmas sutiktas policininkas, sužinojęs, kad esu iš Lietuvos linksmai sušunka: “O taip, žinau, jūs

elgesys, skatinamas supratimo, kad taip elgtis naudinga ir gera, o ne bandomis, liepimais ar noru pasirodyti prieš kitus. Stebėjau kanadiečių nuoširdžia meile gamtai ir tikriausiai jau kraujyje įaugusiu įsitikinimu, kad reikia saugoti tą, kas taip pat gyvas auga, bėgioja arba tik žaliuoja ir lapoja šalia. Norėčiau tokį “virusą” suleisti ir savo kraštiečiams gimtinėje, kad sutvarkytų laukymę po iškylos taip, kad neliktų jokio tavo apsilankymo

jis jau suvešėjęs į didelį klevą. Čia labdaringa veikla vykdoma todėl, kad turintis daugiau gali padėti turinčiam mažiau ir tai – savaime suprantamas dalykas. Pas mus vis dar labdaros veikla vyksta kaip didžiuliai renginiai, garsiai transliuojami per informacijos priemones ir jose dalyvauti skatina ne tiek noras padėti, kiek noras pasirodyti, kad tu jau gali aukoti. Štai Rita ir Brian remia du vaikus Afrikoje, kuriuos matė tik nuotraukose, siunčia jiems pinigines perlaidas ir niekada “lietuviškai” nepagalvoja, kad gal tie pinigai nueina kokiems nors sukčiams ir todėl to daryti neverta. Pats elkis gerai, o jei kas elgiasi blogai, tai jo sąžinės reikalas – dar viena taisyklė, kurios išmokė ši kelionė.

Kalbėdamas apie Kanadoje sutiktus žmones, būtinai noriu išskirti vieną susitikimą su garbiu lietuvių išeiviu Jonu Šimkumi. Šio laikraščio skaitytojams jau neverta pristatinti šito gyvenimo džiaugsmu trykštančio ir žvaliu žingsniu link triženklis jubiliejaus artėjančio senjoro. Tikra atgaiva dūšiai buvo malonus bendravimas jo namuose neseniai paties šeimnininko nutapytų paveikslų apsuptyje. Sužinojęs, kad esu iš Kauno, Jonas Šimkus prisiminė savo jaunystės miestą ir klausinėjo apie konkrečius namus ir gatves su tokia nepaprasta atmintimi, tarsi būtų išvykęs tik vakar. O jo geros nuotaikos būtų užtekę nuskaidrinti dienas visai

Iš k. Julius Kairys, Rita ir Brian MacIntosh ir aš keliame taures už mūsų šalių sėkmę

prezidentas skrido lėktuvu po tiltu!” Tikriausiai tik mes patys Lietuvoje baiminamės, kad pasaulis apie mus girdės vien neigiamus atsiliepimus, nes tik tokius mėgstame apie save tam pasauliui transliuoti. Mes patys žinome, jog tai tas prezidentas, kurį pirmąjį Europoje atstatydino iš pareigų, bet nebeprisimename šito jo drąsaus žygio, nes girti kitą yra nelietuviška. Todėl įprastas kanadiečiams persimet-

ženklis, būtų ne koks nors radarystės aktas ir pasididžiavimo vertas poelgis, o įprastas ir savaime suprantamas elgesys. Stebėjau miškuose pačių netoliese gyvenančių žmonių įrengtas šėryklas žvėrimis ir lesyklas paukščiams ir galvojau, kad pas mus miškininkai žmonėms to daryti neleistų, o patys jų įkurti negalėtų teisingai trūkstamu finansavimu. Kas nori daryti, ieško galimybių, o kas nenori – pasi-

Occupy Canada – visuomenės nuoskaudų balsas

S. KATKAUSKAITĖ

Vyksta tai, ko daugelis tikrai nesitikėjo: prieš mėnesį Niujorke, Wall Street prasidėjęs judėjimas prieš svarbiausių finansinių institucijų korupciją ir nelygybę, prieš lobizmą ir partijų papirkimą, besaikį naudos troškimą neišblėso nei pirmąją, nei antrąją, nei trečiąją savaitę. Priešingai, jis tapo pasauliniu judėjimu. Europoje ir kituose pasaulio kraštuose miestų gatves užplūdo tūkstančiai ar šimtai jaunų ir vyresnių protestuotojų, sunerimusių dėl savo ir savo vaikų ateities šiame tūkstantmetyje. Iš pradžių JAV protestuotojų politikai ir valdžios institucijos bandė nepastebėti ar vertinti kaip saujelę įpykusių jaunuolių. Bet, bėgant savaitėms ir didėjant protestuotojų ar juos remiančių žmonių grupėms, sukuso ir pradėjo svarstyti, kas sukėlė dalies visuomenės nepasitenkinimą ir pyktį.

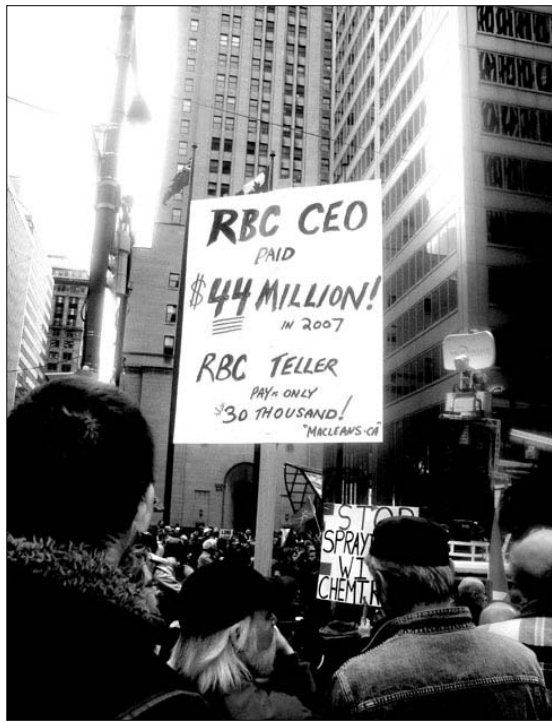
Ekonomistai savo analizę grindžia nedarbo krize, ypač tarp jaunimo, būsto kainomis, studentų augančia skola ir kt. Sociologai žvelgia giliau – esanti praraja tarp turtingųjų ir nepasiturinčiųjų nuolat gilėja ir kelia socialinės neteisybės, beviltiškumo ir nepasitenkinimo ateitimi jausmą. Tai ne pirmas bandymas išreikšti nepasitenkinimą ekonomikos ir finansų pasaulio politika. Nuo aplinkosaugos ir antipasaolinių, prieš skurdą nukreiptų judėjimų

pereinama prie didesnio vieningo ir viešo protesto. Šio judėjimo šūkį ir vienijančią idėją padiktavo iškalbingas finansinės statistikos skaičius: JAV ir Kanados turtas ir pajamos sukauptos 1% žmonių rankose, 99% turi tenkintis tuo, kas lieka nuo jų. Tad ir Niujorke, ir Toronte, ir kituose miestuose protestuotojai į gatves išėjo su šūkiu „Mes – 99%“ ir apibendrintu reikalavimu, kad vyriausybės turi tarnauti 99, o ne 1% gyventojų.

Kritikai šį judėjimą vadina chaotišku pasi-vaikščiojimu gatvėmis, neturint aiškaus ir konkretaus apibrėžto tikslo. Tai tik iš dalies tiesa; ne visi, išėjusieji į gatves, aiškiai gali apibrėžti, ko jie nori. Bet jie puikiai žino, ko nenori – nedarbo ir skolų, skurdo baimės, pinigų galios prieš viešuosius interesus, partijų ir valdžios institucijų korupcijos ir jų savivalės. Kaip tai padaryti – kol kas šis judėjimas negali atsakyti. Konkrečiausias pasiūlymas – vieno dalyvio nešamas plakatas su raginiu dalyvauti rinkimuose. Šis judėjimas – be aiškios sudėties ir vadovybės, be programos. Socialinių elektroninių ryšių skatinamos ir vienijamos atskiros protestuotojų grupės, atmetančios bet kokią ideologiją, atsiribojančios nuo kitų esančių formalių socialinių grupių ar junginių, dar nepajėgios išreikšti vieningus ir konkrečius reikalavimus. Nors organizatoriai stengiasi išlaikyti taikų protestų pobūdį, neišvengta susidūrimų su policija ir miestų administracijomis.

Niujorke okupuotas parkas, beje, priklausantis Toronte esančiai verslovei, Romoje nusiaubtos gatvės, Londone užtveriami jėjimai į turistų lankomus pastatus. Ir nelengva suprasti, kuo išdaužyti langai ar kiti agresyvūs veiksmai prisideda prie socialinių problemų sprendimo. Bet tai rodo, kad visame pasaulyje gilėja ne tik ekonominiai sunkumai, jame ryškėja socialinio nepasitenkinimo ar netgi aktyvaus veiksmo galimybės. Apie tai išpėjo ir Nobelio premijos laureatas Michael Gorbachiov, 80. Lankydamsis Vankuveryje dar pirmomis protesto dienomis, jis išpėjo, kad taikų judėjimą gali sugadinti ekstremistiškai nusiteikę aktyvistai ar šiaip sumaišties provokatoriai. Buvęs „perestroikos“ Sovietų Sąjungoje tėvas pabrėžė, kad judėjimą Amerikoje stebi visas pasaulis kaip kažkada stebėjo permainas buvusioje Sovietų Sąjungoje. Jis pareiškė suprantas protestuotojų nuotaikas, ir paragino amerikiečius susitvarkyti savo valstybėje prieš bandant įvesti tvarką kitose. Kaip tai padaryti, patirties turintis politikas nepatarė...

Į Torontą ir dar 15 Kanados miestų *Occupy Wall Street* judėjimas atėjo spalio 15 dieną (tą dieną visame pasaulyje protestai vyko 90 miestų) ir tapo *Occupy Canada*. Reikia pasakyti,

kad šiai dienai ruošėsi visi – ir protesto organizatoriai, ir Kanados vyriausybė, ir finansinės institucijos, pasirūpinusios užtvaromis ir papildoma apsauga. Ir vieni, ir kiti, pripažindami, kad protesto dalyvių keliamos negerovės neišgalvotos, tikros, pasirinko skirtingus nuomonių išsakymo būdus. Vyriausybė – ministras pirmininkas S. Harper ir finansų ministeris J. Flaherty, skubėjo priminti protesto organizatoriams skirtumus tarp Kanados ir JAV. Kanadoje daug mažesnis nedarbas (7.1%); mūsų valstybėje veikianti progresyvių mokesčių sistema palanki mažiau pasiturintiems; visuotinė valstybinė sveikatos programa visiems užtikrina sveikatos apsaugą.

Nukelta į 15-tą psl.

KANADOS ĮVYKIAI

Nauji teisėjai

Ministeris pirmininkas pristatė du teisėjus – kandidatus į valstybės Aukščiausiąjį teismą. Iš 6 pasiūlytų kandidatų valstybės vadovas atrinko du – tai Michael Moldaver ir Andromache Karakatsanis. Su abiejų kandidatų darbo patirties aprašymais ir rekomendacijomis supažindinti opozicija ir parlamento komisijos. Sprendimas bus priimtas po atviros svarstymo parlamente. Jei parlamento nariai patvirtins šias kandidatūras, M. Moldaver ir A. Karakatsanis pakeis į pensiją išėinančius teisėjus Louise Charon ir Ian Birnie. A. Karakatsanis, 56, turi didelę teisinio ir politinio darbo patirtį, moka abi valstybines kalbas. Ji yra dirbusi Ontario provincijos Aukščiausiąjame teisme, konservatorių provincijos vadovų Mike Harris ir Ernie Eves vyriausybėje. Michael Moldaver, 64, – kriminalinės teisės specialistas, universiteto pedagogas, buvęs Ontario Aukščiausiojo teismo narys. M. Moldaverio kandidatūrai prieštarauja Kvebeko advokatų draugija, nes jis nekalba prancūziškai. Federacinio Aukščiausiojo teismo nariai gali dirbti iki 75 metų amžiaus, jų atlyginimas – \$334,500.

Kanada, kaip ir kitos Sandraugos valstybės, pritaria D. Britanijos ministerio pirmininko D. Cameron pasiūlymui keisti sosto paveldėjimo taisykles. Pagal daugiau kaip 300 metų tradiciją D. Britanijos ir Sandraugos valstybių karaliaus sostą paveldi vyriausias sūnus. Karališkoje šeimoje mergaitės sostą gali paveldėti tik tada, kai šeimoje nėra sūnaus. Naujajame įstatyme siūloma, kad sostą paveldėtų karališkosios šeimos pirmagimis, nesvarbu, sūnus ar dukra. Karališkoji šeima neprieštarauja taisyklės keitimui, jai turi pritarti visos Sandraugos valstybės. Spalio pabaigoje, susirinkę Perth (Australija) mieste, Sandraugos valstybių vadovai priims sprendimą. Sandraugos valstybių vadovų susitikimui vadovaus karalienė Elžbieta.

Konservatorių vyriausybė nutarė padidinti vietų parlamente provincijoms, kuriose per keletą dešimtmečių, kai buvo priimta rinkimų tvarka ir nustatytas atstovų skaičius, pagausėjo gyventojų. Ontario provincija, turėjusi 106 vietas parlamente, gauna dar 16, Br. Ko-

lumbija – 5, Albertos provincija – 6. Kvebeko provincija, turinti 75 vietas parlamente, gauna dar dvi.

Federacinė vyriausybė nutarė ateinančias 1812 metų karo 200-ąsias metines paminėti įvairiomis programomis ir švietimo projektais, kuriems skiriama \$28 mln. Svarbi anglų, prancūzų ir vietinių gyventojų pergalė prieš JAV armiją leido išsaugoti Kanados nepriklausomybę. Vyriausybė ragina prisiminti šią datą ir jos reikšmę parodose, istoriniuose vaidinimuose, mokyklų pamokose. Ateinančių metų spalio mėnuo skiriamas šios istorinės pergalės pagerbimui.

Kanadiečiams nebus daromos išimties pagal naują JAV prezidento Barack Obama programą „Pirk amerikietiškus gaminius“. Taip pranešė JAV ambasadorius Kanadai David Jacobson. Jis teigia, kad nuostata *Pirk amerikietiškus gaminius* neprieštaruja NAFTA principams, kadangi jie netaikomi vyriausybės remiamoms programoms. Ambasadorius užtikrina, kad kanadietiškomis prekėmis nebus taikomi kokie nors nauji mokesčiai ar suvaržymai. Jis taip pat nurašino Kanadoje gyvenančius ir dirbančius amerikiečius, kad JAV mokesčių inspekcija nežada jų persekioti.

Daug kalbama apie didžiąsias versloves, kurios stiprina ekonomiką, prisideda ugdat mokslu bei technologijų plėtrą, atneša daug pelno. Tačiau valstybės gerovės pagrindas – smulkus verslas, užtikrinantis milijonams kanadiečių užimtumą ir pragyvenimą. Kanadoje tokių verslovių (nuo 1 iki 100 darbininkų) yra 1,138,761. Jose dirba daugiau kaip 5 mln. žmonių. Smulkūs verslininkai pagamina daugiau kaip ketvirtadalį visų išvežamų prekių. Dar 2.7 mln. kanadiečių dirba kaip atskiri verslininkai (self-employed).

Kanadiečiai vis dažniau teikia pirmenybę prekybai internetu, praneša Kanados Statistikos tarnyba. Praėjusiais metais atliktų prekybinių elektroninių sandorių vertė – 15 bln.dol. Elektroninės prekybos paslaugomis naudojasi daugiau kaip pusė kanadiečių. Jie praėjusiais metais internetu pateikė 114 mln. užsakymų. Labiausiai prekyba internetu patinka Br. Kolumbijos ir Albertos provincijų gyventojams. SK

MŪSŲ TĖVYNĖJE

SUJUNGS UNIVERSITETUS

Darbo grupė dėl universitetų optimizavimo spalio 12 d. pasiūlė Vilniuje ir Kaune palikti po vieną universitetą, palaipsniui visus sujungiant į vieną. Darbo grupės siūlymu, Vilniaus universitetai galėtų būti sujungti iki 2015 m. pabaigos, Kaune – iki 2017 m. pabaigos. Žinovų teigimu, palaipsniui jungiant universitetus būtų atsisakoma studijų programų ir fakultetų dvigubavimo, mokslo pajėgumas būtų sutelktas vienoje vietoje. Taip būtų sukurti tarptautinėje erdvėje konkurencingi universitetai, teigia žinovai ir savo siūlymuose būsimus universitetus jie vadina “siektinu universitetu”. Vilniuje siūloma reformą pradėti iki 2012 m. pabaigos Vilniaus pedagoginį universitetą prijungiant prie Vilniaus universiteto (VU), o vėliau iki 2015 m. pabaigos sujungti VU ir Vilniaus Gedimino technikos universitetą. Mykolo Riomerio universitetas (MRU) valstybinių aukštųjų mokyklų konsolidavimo procese nedalyvautų, jam siūloma ieškoti privataus investuotojo. Kaune reforma vyktų Lietuvos kultūros akademiją prijungiant prie Lietuvos sveikatos mokslo universiteto (LSMU), VU Kauno humanitarinį fakultetą ir Vilniaus dailės akademijos skyrių prijungiant prie Vytauto Didžiojo universiteto (VDU). Taip pat Aleksandro Stulginskio universitetas būtų prijungtas prie Kauno technologijos universiteto (KTU). Pirmąjį reformos tarpsnį siūloma baigti iki 2012 m. pabaigos. Toliau iki 2014 m. pabaigos būtų sujungti LSMU ir VDU, o reforma būtų baigta iki 2017 m. pabaigos sujungiant VDU ir KTU. Lietuvoje yra 14 valstybinių universitetinių aukštųjų mokyklų. Daugumą jų įsikūrusios Vilniuje ir Kaune.

AE STATYBOS PLANAS

Energetikos ministeris Arvydas Sekmokas spalio 11 d. Krokovoje įteikė oficialų pranešimą apie Visagino AE statybos planą Europos sąjungos (ES) aukšto lygio energetikos konferencijos metu EK energetikos komisarui Guntheriui Oettingeriui. Tai reiškia projekto oficialaus derinimo su ES institucijomis pradžia. G. Oettingeris pasveikino visus Visagino AE projekto dalyvius – Baltijos šalis ir

Lenkiją – su sėkmingu šio regioninio projekto vystymu ir parinktu strateginiu investuotoju. Oficialus pranešimas EK įteiktas remiantis Europos atominės energijos bendrijos (EURATOM) sutartimi. Lietuvos vyriausybė tikisi, kad koncesijos ir akcininkų sutartys dėl Visagino AE statybos bus pasirašytos šių m. pabaigoje, ir, kad dalyvaujant strateginiam investuotojui Japonijos ir JAV koncernui “Hitachi-GE Nuclear Energy” bei trijų Baltijos šalių ir Lenkijos bendrovėms, atominė elektrinė Visagine bus pastatyta iki 2020 m. VAE projekto vertė gali siekti 12,8 bln. litų (3,7 bln. eurų). “Hitachi-GE Nuclear Energy” siūlo jos sukurtus ABWR tipo atominius reaktorių, kurių galia yra 1385 megavatai.

AUKŠTA SMURTO STATISTIKA

Spalio 10 d. seime vyko tarptautinė konferencija “Apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje: įgyvendinimo iššūkiai” aptarti pavasarį priimto ir gruodžio viduryje įsigaliosiančio įstatymo prieš smurtą šeimoje įgyvendinimo klausimai”. Joje socialinės apsaugos ir darbo ministerio patarėja R. Jurkuvienė pranešė, kad dėl smurto šeimoje š.m. pirmąjį pusmetį pradėtas 471 ikiteisminis tyrimas, surašyta 2,080 administracinių teisės pažeidimų protokolų. Iškvietimų dėl konfliktų šeimoje per šį laikotarpį iš viso buvo 25,673. Statistika rodo, jog į pareigūnus dėl smurto šeimoje kasmet kreipiamasi vis daugiau – 2007 m. buvo 33,165, 2008 m. – 33,927, 2009 m. – 41,982 tokių pranešimų. Patarėjos teigimu, iš 60 savivaldybių 22-ose nėra smurtą patyrusiems asmenims pagalbą teikiančių įstaigų. Europos komisijoje priimtoje vyrų ir moterų lygybės strategijoje 2010-2015 metams teigiama, kad Europoje fizinį smurtą yra patyrusios 20-25% moterų. Eurobarometro apklausa rodo, kad beveik pusė (48%) Lietuvos gyventojų šeimoje ar tarp draugų pažįsta bent vieną moterį, kuri yra buvusi bet kurios rūšies smurto auka namuose, o beveik pusė (45%) apklaustųjų savo šeimoje arba tarp draugų teigė pažįstantys asmenį, kuris yra panaudojęs bet kokios rūšies smurtą prieš moterį. Tai didžiausi rodikliai visoje Europos sąjungoje. **BNS žinios**

LIETUVIŲ TELKINIuose

St. Petersburg, FL

AMERIKOS LIETUVIŲ KLUBUI PENKIASDEŠIMT METŲ! Kviečiame dalyvauti Amerikos Lietuvių klubo sukaktuviniam pokylyje, kuris rengiamas 2011 m. lapkričio 12, šeštadienį, Klubo salėje. Pokylio pradžia – 5 v.p.p. Sudarytas sukaktuvinio renginio komitetas numatė įdomią programą, pradedant su mažojoje salėje Mečio Šilkaičio parengtos nuotraukų parodos apžiūrėjimu, vyno ir sūrio vaisėmis, sukaktuvinio minėjimo didžiojoje salėje, šampano tostų, karšta vakariene, sukaktuvinio tortu, menine programa ir užbaigiant su pabendravimu ir šokių muzika. Vakarą rezervacijas priima Laimutė Alvarado iki lapkričio 4 d., tel. 727 360-1064 arba asmeniškai klube sekmadieniais. Čekius rašyti “Lithuanian-American Club” ir įteikti arba siųsti adresu Lithuanian Club, 4880 – 46th Ave. North, St. Petersburg, FL 33714. Sukaktuvinio pokylio auka – \$30 asmeniui.

DĖKOJAME UŽ DOVANĄ. Lietuvių klubo valdyba dėkoja S. Ušackui už puikų biliardo stalą. Stalas pastatytas mažojoje klubo salėje. Kviečiame visus biliardo entuziastus išbandyti šią puikią dovaną.

LIETUVIŲ KLUBO METINIS-RINKIMINIS SUSIRINKIMAS. Lietuvių klubo valdyba praneša, kad metinis rinkiminis narių susirinkimas yra šaukiamas š.m. lapkričio 19, šeštadienį, 2 v.p.p. klubo salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

APLANKYKITE KLUBO INTERNETINĮ TINKLALAPĮ. Klubo internetinis tinklas

lapis, kurį galima pasiekti adresu LithuanianClubUSA.com, yra puikiai vedamas Klubo narės Donatos Koverienės. Anglų ir lietuvių kalbomis pateikiama bendra informacija apie Floridą bei Klubą įvairiuose skyreliuose: Home, Rent Grand Ballroom, Contact us, Our Events, Cultural Society, Banga, More: Ritmas ir t.t.

ST. PETERSBURG IR APYLINKIŲ JAUNIMAS RENGIAŠI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI. Mūsų apylinkių jaunimas, sugrįžęs iš vasaros atostogų, susibūrė į tautinių šokių grupę ir rengiasi dalyvauti JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių rengiamoje XIV Išeivijos tautinių šokių šventėje 2012 m. liepos 1 d. Bostone, Mass. Šokių grupei vadovauti pakviesti žinomo Lietuvos valstybinio dainų ir šokių ansamblio “Lietuva” buvę šokėjai ir šiuo metu vietinės pramoginių šokių grupės “Ritmas” vadovai Rima ir Aurelijus Kilbauskai. Administraciniuose darbuose talkina Asta Lukienė. Grupė pradėjo repeticijas su 16 mergaičių ir berniukų 12-16 metų amžiaus. Repeticijos vyksta Lietuvių klubo salėje šeštadieniais. Platesnei informacijai apie šokių grupę ir XIV Tautinių šokių šventę gauti prašome kreiptis į Astą Lukienę, tel. 727 347-9355, neš.tel. 727 251-2309; el.paštu Vlucas@tampabay.rr.com arba Rimą Kilbauskienę, tel. 727 522-5061.

PAMINĖTAS MIKALAJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS. Spalio 9, sekmadienį, St. Petersburgo Amerikos Lietuvių klubas paminėjo M. K. Čiurlionio 100 metų mirties sukaktį. Minėjimą finansavo Amerikos lietuvių fondas. Minėjimas vyko dviejų dalių. Girdėjome prof. dr.

Stasio Goštauto paskaitą, įvairintą Čiurlionio kūrinių ekrane. Antroji dalis koncertinė su pianistu dr. Gabrielium Alekna. Pasibaigus minėjimui, St. Petersburgo apylinkės pirmininkė Vida Meiluvienė, kuri yra ir Lietuvių klubo pirmininkė, pakvietė visus į klubo mažąją salę, kur buvo LB apylinkės valdybos paruoštos vyno ir lietuviško sūrio vaisės. **Angelė Karnienė**

London, ON

PRAEITĄ SEKMADIENĮ buvo renkama antroji rinkliava PASAULIO MISIJOMS.

DELHI LIETUVIŲ APYLINKĖ kviečia londoniškius lietuvius atvykti į Delhi miesto daugiakultūrinės organizacijos ruošiamą KALĖDINIŲ VAKARĄ, kuriame dalyvauja įvairių tautų ten gyvenantys žmonės. Šis vakaras vyks lapkričio 27, sekmadienį, vengrų salėje, kuri yra priešais lietuvių Šv. Kazimiero šventovę. Bilieto kaina – \$35 asmeniui. Į tą kainą įeina vakariene, vynas, šokiai. Gros muzikos grupė “Blue Waves”. Norintys vykti prašomi kreiptis į Aldoną Valaškevičienę tel. 519 472-0073 kuo greičiau, nes reikia iš anksto užsakyti bilietus ir sumokėti už dalyvavimą.

ADVENTINIS SUSIKAUPIMAS Londone bus gruodžio 11, sekmadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos sekretorius kun. Andrius Nenėnas, OFM.

SEKMADIENIŲ IR ŠVENČIŲ MIŠIOS aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

SPALIO 30, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Alexander Boschinsky. **Inf.**

Jeigu taip – Lietuvoje...

Atkelta iš 4-to psl.

Stovėdamas prie Niagaros supranti, kokie mes, žmonės esame menki prieš gamtos galybę ir tuo pačiu artimi. Gal tokia gamta prisideda prie to, kad žmonės gerbia vienas kito asmenį ir teises? Nes kas mūsų ginčai ir nesutarimai prieš Niagarą – šapelis gyvenimo kriokly.

O paskui dar linksminausi mugėje. Bet ir čia neapsiėjo be nuostabių mano akiai dalykų. Pats savo akimis mačiau, kad galima palikti nerakintą automobilį ir nereikia vaikščioti minioje prisispaudus piniginę prie krūtinės, įtariai

dairantis aplinkui. Jei straipsnelis būtų mūsų laikraštyje, jį vien dėl šių sakinių patalpintų į fantastikos skyrelį. Gal šiek tiek perdedu, bet bendra nuotaika tokia.

Tačiau, kad ir kaip būtų gera Kanadoje, vis tik širdis traukia į Lietuvą. Galėčiau laimingas gyventi ir čia, bet būsiu tūkstantį kartų laimingesnis, jei panašiomis sąlygomis galėsiu gyventi Lietuvoje. Ir jau tikiu, kad įmanoma tai pasiekti. Ačiū Kanadai už sveitingumą ir puikius laisvo ir laimingo gyvenimo pavyzdžius. Tai visada bus šalis, į kurią vis norėsiu sugrįžti. Jei norėsite man parašyti ir pa-

bendrauti bet kokiais klausimais ar tiesiog persimesti keilais žodžiais, lauksiu jūsų laiškų elektroniniu paštu gediminas.vasiliauskas15@gmail.com.

Beje, galime ir mes kai ką pasiūlyti Kanados žmonėms. Gal norite dar geriau išmokti žaisti krepšinį? Toronto “Raptors” komandoje jūsų garbei ir pergalems jau pasiruošę plušėti du lietuviai Linas Kleiza ir Jonas Valančiūnas. O aš atstovauju Kauno mėgėjų krepšinio lygai ir mes mielai užmegztume ryšius, pabendravtume ir sužaistume aikštelyje su bet kokio amžiaus krepšinio mėgėjais ir žaidėjais Kanadoje.

Išradėjas pasauliniame tinkle

“Globalios Lietuvos lyderiai/GLL” yra pasaulinis profesionalų tinklas, kuris vienija talentingus profesionalus, susijusius su Lietuva. GLL misija – sujungti Lietuvą su visu pasauliu, kuriant pasaulio piliečių, besidominčių mūsų valstybės ateitimi, tinklą. GLL organizacija įsikūrė po Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo (PLEF) 2009 m. Tinklapis: www.lithuanianleaders.org.

2011 m. spalio 7 d. “Globalios Lietuvos lyderiai/GLL” organizuotame pradedančių verslininkų, mokslininkų bei rizikos kapitalo investuotojų susitikime Amerikos lietuvis, Yale universiteto inžinierius – išradėjas Gintaras Vaišnys kalbėjo apie sėkmingai sukurtą ir išvystytą pasaulyje pirmaujančią medicinos technologijų firmą. Jis teigė džiaugęsis, galėdamas pasidalinti savo verslo sėkmės patirtimi su lietuviais. Savo atostogų metu apsilankęs Lietuvoje po 12 metų pertraukos, apžiūrėjęs kelis Lietuvos universitetus pastebėjo, kad lietuviai mokslininkai turi didelį pajėgumą, idomų ir perspektyvių technologijų, išradimų.

Tarptautinės bendrovės “Defibtech” įkūrėjas atskleidė verslo plėtros kelią nuo pradedančios “garažinės” įmonės iki pasaulinės R&D ir inovacijų vadovės, defibriliatorių (gyvybę palaikančių širdies stimuliatorių) gamyboje lenkiančios tokias korporacijas, kaip “Philips”.

Gintaro Vaišnio vadovaujama firma šiuo metu eksportuoja į daugiau nei 30 pasaulio šalių. 2007 m. “Defibtech” pelnė greičiausiai augančios medicinos technologijų firmos vardą Deloitte “Fast 500”. Lietuvis, Yale universiteto absolventas, turi daugiau nei 20 patentuotų išradimų.

“Paradoksalu, kad žinios apie lietuvių sėkmę, drebinančios visą pasaulį, kartais net nepasiekia Lietuvos. Verslo, mokslo, meno, sporto talentai pasaulyje skina laurus, jais žavimasi. Galime daug iš jų pasimokyti, gauti įkvėpimo, drąsos. Globalios sėkmės sulaukusių lietuvių optimizmas ir pasaulinė patirtis tautiečiams, pirmiausia, gali padėti įgyti trūkstamo pasitikėjimo savimi”, sakė Dalia Venslovaitė, “Globalios Lietuvos lyderiai/ GLL” vadovė. **Inf.**

Amerikos lietuvis, Yale universiteto inžinierius – išradėjas Gintaras Vaišnis, medicinos technologijų firmos “Defibtech” įkūrėjas

Sudbury, ON

RUDENINIS SUSITELKIMAS su Mišiomis Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje lapkričio 5, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą ves kun. Jonas Staškevičius.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 71 MILIJONĄ DOLERIŲ

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ ŠĄSKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.60%
2 m. term. indėlius1.75%
3 m. term. indėlius2.25%
4 m. term. indėlius2.40%
5 m. term. indėlius2.75%

RRSP ir RRIF (Variable)1.00%
1 m. ind.1.60%
2 m. ind.1.75%
3 m. ind.2.25%
4 m. ind.2.40%
5 m. ind.2.75%
PASKOLAS
Asmenines nuo3.25%
Nekiln. turto 1 m.3.25%

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 2.00%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.25%

•Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

•Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Sault Ste. Marie, ON

RUDENINIS SUSITELKIMAS su Mišiomis Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje lapkričio 6, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą ves kun. Jonas Staškevičius.

Hamilton, ON

A.a. JONUI KARALIŪNUI mirus, užjausdami brolių ir seseris Lietuvoje, p. Bartninkus ir visus gimines bei draugus *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$50 – P.L. Ciparriai, P. Skevelienė, M. Telyčėnas; \$40 – J. Bušauskienė, V.M. Kazlauskai; \$25 – F. Venckevičienė; \$20 – R. Bartninkienė, J. Bielūnas, Z. Čekauskas, E. Dervaitis, A.D. Enskaičiai, E. Grajauskienė, K.E. Gudinskai, M.F. Gudinskai, A.O. Jusiai, A.D. Kamaičiai, H.J. Otto, P.A. Pietrantonio, R. Pleinienė, A. Sakalas, A. Stanaitienė, R. Viržaitis, V. Visockienė, K.A. Žilvyčiai, P.I. Zubai, R.A. Zubrickai, S.S. Zubrickai ir K.G. Žukauskai; \$10 – M. Borusienė ir J.D. Trumpickai. Nuoširdžiai dėkoja – **PLV komitetas**

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –
TŽ leidėjai

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Švč. Mergelės Marijos parapija Čikagoje aplankė naujai paskirtas vyskupas Andrew P. Wypych. Iškilmės pradėtos šventovėje Mišiomis, kurias aukojo vyskupas, prel. Jonas Kuzinskas, buvęs šios parapijos klebonas, administratorius kun. Jaunius Kelpšas ir svečias kunigas. Giedojo Jūratės Lukminienės vadovaujamas choras, vargonavo muz. Ričardas Sokas. Giedojo taipgi solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. *Ave Maria* atliko Giedrė Sokienė. Šventovė buvo pilna žmonių. Vyskupas savo pamokse gyrė gražią šventovę, ragino lietuvių šeimas neužmiršti savo tautinių papročių, supažindinti savo vaikus su lietuviškomis tradicijomis. Po pamaldų salėje vyko pokylis, kuriam vadovavo Stasė Bacevičienė, padedama savo talkininkių. Pokylyje dalyvavo vyskupas. Kun. J. Kelpšas padėjo puotos rengėjoms ir visiems jos dalyviams.

Australija

Marija Grabauskaitė-Augustinienė, Tėviškės aidų redaktorė, Adelaidės Lietuvių Namuose pristatė savo knygą *Kur mano tėviškė?* Knygoje išsamiai, kaip rašoma *Mūsų pastogėje*, aprašyta autorės kūdikystė, vaikystė, grįžimas į Lietuvą iš Sibiro tremties. Apie naują knygą kalbėjo Adelaidės Bačiūno vardo bibliotekos vedėja Renata Urmonienė. Pati autorė papasakojo apie savo gyvenimą Sibire. Iš knygos trumpą ištrauką paskaitė Elena Lomsargienė. Elena Varnienė perskaitė vienintelį knygą esantį eilėraščių, skirtą autorės tėčiui. Buvo rodomos trumpos SBS televizijos sukurtos filmo ištraukos iš Sibiro gyvenimo ir keli žvilgsniai apie knygos autorės atvykimą į Australiją. Knygą išleido pati autorė. Ją parėmė keli Melburno lietuviai ir Australijos lietuvių fondas. Knyga atspausdinta “Naujojo lanko” spaustuvėje, turinti 135 puslapius ir keliolika nuotraukų. Išleista 300 egz. Kaina 20 dol.

Brazilija

Juozas Jurgilas, Brazilijos lietuvių bendruomenės veikėjas, lietuvių kalbos ir tradicijų puoselėtojas, atšventė 100 metų amžiaus sukaktį. Jis gimė 1911 metais, baigė Tauragės mokytojų seminariją ir karo mokyklą. Mokytojavo Šilalės valsčiuje. J. Jurgilas 1938 m. buvo paskirtas diplomatinio kurjeriu Brazilijoje. 1940 m.

okupavus sovietams Lietuvą, pasiliko gyventi Brazilijoje ir daugelį metų aktyviai dalyvavo Brazilijos lietuvių veikloje, ypač rūpinosi lietuvių kalbos ir tradicijų išlaikymu. Šia proga garbingą sukaktuvininką pasveikino Lietuvos užsienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis. Ministeris padėkojo sukaktuvininkui už nuoširdų ir neįkainojamą darbą bei pasiaukojimą lietuvių tautai: “Jūsų gyvenimas vertas aukščiausių pagarbos žodžių, nes visuomet buvote ir esate tikras bendruomeniškumo, pasiaukojimo ir tvirtybės pavyzdys mums visiems. Visą savo gyvenimą ištikimai tarnavote Lietuvai”.

Lenkija

Punsko šventovės aikštėje vyko dvi dienas trukusį 28-oji tarptautinė tautodailės mugė, kurioje su savo darbais dalyvavo Lenkijos ir Lietuvos meistrai. Renginį pradėjo to “Kaimo muzikantai” ir Lenkijos lietuvių draugijos pirmininkė Aldona Vaicekauskienė. Apie pirmąsias Punske organizuojamas muges papasakojo jų pradininkas ir ilgametis talkininkas Romas Vitkauskas. Mugės organizatorius ir dalyvius pasveikino Punsko valsčiaus tarybos pirmininkas Valdas Krakauskas.

Choreografinis sambūris “Jotva” šventė 60 metų sukaktį. Jos metu buvo pagerbti pirmieji šio sambūrio šokėjai. Pasak “Jotvos” vadovės Kornelijos Mauliūtės, per 60 metų šoko tūkstančiai šokėjų, surengta daugiau kaip 400 pasirodymų. Sambūris yra dalyvavęs visuose Seinijos krašto renginiuose ir šventėse. Taipgi daug kartų koncertuota ir Lietuvoje.

Naujoji Zelandija

Lietuvių bendruomenės valdyba surengė Baltijos kelio minėjimą Auckland mieste, pakviesdama jame dalyvauti ir latvius bei estus. LB pirmininkas Povilas Bartašiūnas ekrane parodė vaizdą iš Baltijos kelio. Jis savo kalboje dalyviams priminė tos demonstracijos reikšmę. Bartašiūnas tada buvo mažas vaikas, bet gerai demonstraciją atsimena ir niekad, sakė, nepamirš tokio išpuodingo įvykio. Dalia Kubiliūtė papasakojo, kad ji buvusi dar vaikas, bet irgi dalyvavusi demonstracijoje. Baigiant minėjimo oficialią dalį, už rankų susikabinę estai, latviai ir lietuviai, stovėdami ratu salėje, išklause Baltijos keliui sukurtą giesmę. Toliau vyko vaišės. **JA**

Gyvenimas – šokio ritmu

S. KATKAUSKAITĖ

Vasaros viduryje Kalgario laikraštis *Calgary Herald* pranešė, kad, sulaukusi 86 metų, po sunkios ligos mirė buvusi šokėja, pedagogė, menininkė Jonė Kvietytė-Young (angliškoje spaudoje – Yone Kvietys Young). Kiek vėliau, rugsėjo pradžioje, savo puslapiuose mūsų tautietei, palikusiai pėdsaką Kanados kultūros istorijoje, nemažą straipsnį paskyrė ir *Globe and Mail* dienraštis.

Kas buvo ši lietuvių išeivė, tokiu gražiu ir prasmingu lietuvišku vardu ir pavarde? Jonės Kvietytės-Young gyvenimą, darbus ir nuopelnus Kanados kultūrai aprašė abu pradžioje minėti leidiniai. Daugiau žinių teko ieškoti Kanados enciklopedijoje, moderniojo šokio istorijos skyriuje ir specialiuose leidiniuose apie choreografiją *The Dance Current* ir kt. Iš šių visų leidinių ir rašinių susiklostė įdomios, kūrybingos mūsų tautietės paveikslas ir jos gyvenimo istorija, spalvinga ir įvairi, kaip jos kurti vitražai. Jaunutę moderniojo šokio entuziastę Jonę Kvietytę, Kauno garsios šokių mokytojos Danutės Nasvytės studentę, II Pasaulinis karas užklupo Europoje. Ji čia buvo atvykusi, ieškodama galimybės tobulėti ir mokytojų, galinčių jai padėti.

Jonė gimė Kaune, Stasio ir Stefanijos Kviečių, liejyklos darbininko ir namų šeimininkės šeimoje. Tėvai, pastebėję mažosios Jonės polinkį menui, leido jai muzikos ir šokio mokyklą. Pradžią buvo klasikinio šokio žingsniai, kurių teko mokytis, bet, laikui bėgant, Jonė labiau traukė baletu taisyklių nevaržomi judesiai. Europoje jaunutė šokėja iš Lietuvos atrado tai, ko ieškojo. Hamburge ji gludino moderniojo šokio judesius ir choreografiją mokykloje, kurią buvo įsteigęs vengrų kilmės Rudolf von Laban, pagarsėjęs savitu judesių išraiškos stiliumi, šokio filosofija. Vėliau visi pripažindavo, kad Jonė ištikimai išsaugojo Laban mokyklos principą: šokant išraiškos centrą sutelkti į rankų ir viršutinės kūno dalies judesius, atsisakant bale-

tui būdingesnio dėmesio kojų judesiams. Jauna moderniojo šokio atlikėja iš Lietuvos buvo populiari Vokietijos scenose, nors padangėje jau skraidė karo lėktuvai, krito bombos. Jonė greitai suprato, kad karo nuniokotoje Europoje gyventi bus sunku. Kaip ir kiti karo iš namų išblokti tautiečiai, ji kartu su tėvais 1948 metais atsiedūrė DP (perkeltųjų asmenų) stovykloje.

Jonė Kvietytė scenoje

Tėvai, atsiradus galimybei, nusprendė apsigyventi Kanadoje. Krovininiu laivu Jonė kartu su jais atvyko į Torontą.

Toronte ji atrado besidominčių moderniuoju šokiu žmonių, dirbo su žinomu baletmeisteriu Boris Volkoff ir kitais, pagyvindama moderniojo šokio sąjungą šiaurės Atlanto. Surengti įsimintini koncertai ir festivaliai. Kanados modernaus šokio istorijoje taip įvertinta šokėjos ir choreografės, pedagogės veikla: “Toronto moderniojo šokio mokykla neabejotinai jautė Europos įtaką. Pagrindinės atstovės Bianca Rogga ir Yone Kvietys, abi persikėlusios čia iš Europos, kartu su Elizabeth Leese surengė pirmuosius Kanadoje modernaus šokio festivalius. Europos choreografės Elizabeth Leese, Ruth Sorel, Yone Kvietys, Birute Nagys atvežė su savimi modernaus šokio idėjas ir naujas formas, jų nuopelnai Kanados šokio istorijai negincytini”.

Po kiek laiko Jonė Kvietytė persikėlė į Montrealį, dirbo McGill universitete. Ten ji sutiko ir savo gyvenimo draugą Giliarą Urboną, su kuriuo vėliau augino sūnų Saulių. Bet svarbiau-

sia – šiame mieste ji sutiko bendramintę tautietę, modernaus šokio atlikėją Birutę Vaitkūnaitę-Nagienę, taip pat buvusią D. Nasvytės mokinę. Kartu su jomis dirbo ir kita šokėja Ruth Sorel. Dirbdamos kartu savo įsteigtoje Montrealio moderniojo šokio trupėje Birutė ir Jonė kartu sukūrė keletą šokių spektaklių, tarp jų ir pagal rusų kompozitoriaus Skriabino muziką “Sugrįžimai”. Abi – Jonė Kvietytė ir Birutė Nagienė šoko šiame psichologiniame spektaklyje, išryškindamos meilės, išdavystės, kaltės ir atleidimo motyvus. Tò meto žiūrovai ir kritikai prisimena, kad Jonės šokių kompozicijos buvo suprantamos ir aiškesnės nei dabartinės, ne tokios sudėtingos, bet apgalvota judesių raiška ir plastika išsakydavo pagrindinę mintį. Dažniausiai šoko basos, susikaupusios, be šypsenų.

Sugrįžusi į Torontą, jau augindama sūnų Saulių, dirbdama Toronto universitete, Jonė Kvietytė toliau tęsė

Jonė Kvietytė-Young mokė judesio būsimuosius Kalgario universiteto dramų skyriaus aktorius, vėliau savo namuose įsteigė modernaus šokio studiją. Kalgario teatro aktoriai, jos buvę studentai ar bendradarbiai lig šiol su nuostaba prisimena pamokas, kuriant šokio etudus netikėta tema įvairiose erdvėse su atsitiktiniais daiktais. Jie pripažįsta, kad Jonės buvimas buvo didelė dovana: ji mokėjo padrąsinti kiekvieną naujam bandymui, buvo atkakli ir reikli, gludinant ir išgaunant raiškiausią galimą judesį. Gyvendama Kalgaryje atidžiai sekė Njujorko moderniojo šokio įvykius ir naujienas, vėliau prikaltino persikelti į Kalgari Charles Weidman, moderniojo šokio Amerikoje pradininką, kurio darbas ir kuriamo naujoviško judesio technika domėjosi.

Metams bėgant, požiūris į modernų šokį keitėsi, ir tas laikotarpis nebuvo palankus šios veiklos finansavimui ir kūrybai. Visada laisvai reiškusi

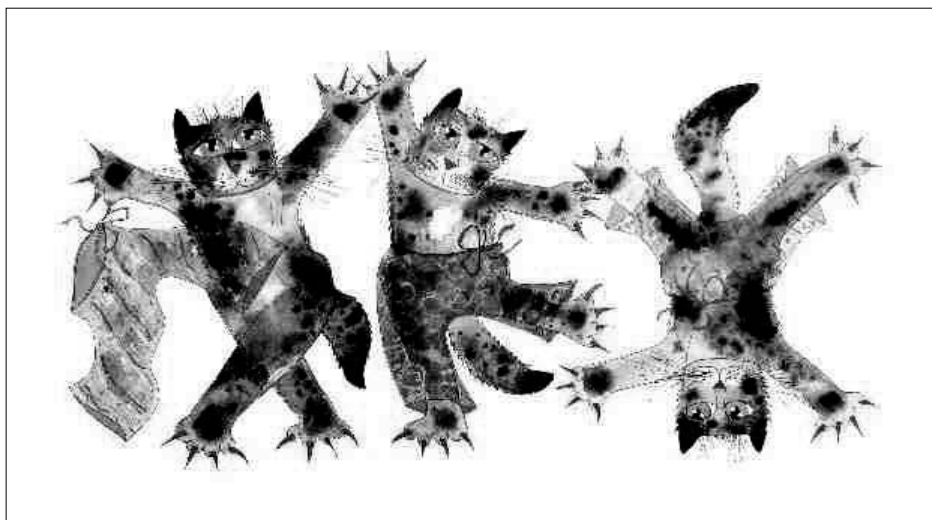
Moderniojo šokio atlikėja ir mokytoja, menininkė Jonė Kvietytė-Young (1924.VIII.21 – 2011.VII.17)

modernaus šokio darbus ne tik kaip šokėja ir choreografė, bet ir kaip mokytoja. Ji dirbo su to meto įžymiausiais šokėjais Donald Himas, Susan MacPherson. David Earls, vienas iš jos mokinių, Toronto šokio teatro steigėjų, prisimena Jonę kaip labai kūrybišką ir mokėjusią išreikšti savo sumanymus šokėja. Ji išsiskyrė iš kitų raiškiais judesiais, užpildančiais erdvę ir išreiškiančiais mintį ar jausmą be nereikalingų detalių, be jokio “baletiško kumo”, tikrai europietiško stiliaus pasekėja. Šie dešimtmečiai praleisti Montrealyje ir Toronte kaip šokėjai buvo patys brandžiausi: festivaliai, koncertai Europoje ir Šiaurės Amerikoje, lengvai pasiekiamas Njujorkas, kur klestėjo moderniojo šokio naujovės, buvo palankūs kūrybai.

Asmeninio gyvenimo permainos keitė visus planus. Išsiskyrusi su Sauliuko tėvu, ištekėjo už geologo Ray Young. Su juo, įpusėjęs septintajam dešimtmečiui, persikėlė į Kalgari, kur ir gyveno visą jai skirtą gyvenimą. Jo-

savo požiūrį, šokiu išsakiusi populiaraus meno parodijas ar subtilias socialines visuomenės, vidines žmogaus dramas, Jonė suprato, kad ji negalėtų paklusti visuotinei nuostatai, labiau vertinančiai lengvesnio turinio šokius ar tik baletą. Atidavusi moderniajam šokiui viską, ką sugebėjo, pasitraukė į kitą, labiau daiktišką meno sritį. Įgijusi reikiamų žinių meno kolegijoje, užsiėmė graviūromis, dirbo naudodama mišrią techniką, kūrė spalvingus vitražus.

Jonės Kvietytės-Young darbų galima rasti JAV, Kanados, Japonijos ir kitų valstybių muziejuose ir asmeniniuose rinkiniuose, Albertos įstaigose, juos mielai įsigydavo ir eiliniai pirkėjai; dailininkė savo kūrinių skirdavo ir labdaros tikslams. Jos vaizduojamojo meno darbuose galima matyti fantazijos padiktotas formas, raiškių linijų piešinį, spalvų žaismą; atpažįstama ta pati nevaržoma dvasia ir vidinė laisvė, kuri lydėjo buvusią šokėją scenoje ir gyvenime.

Jonės Kvietytės-Young piešiniai iš ciklo “Katinai”

Ar pastebėjote, kad...

(Iš to paties vardo knygos)

- Senais laikais žmonės daug daugiau nuveikdavo, nes nebuvo telefono ir televizoriaus.
- Visi žmonės yra lygūs tikrai kalėjime.

- Prieš kirpėją net ir karalius turi nusiimti karūną.
- Tikras džentelmenas moka žiovauti šypsodamasis.
- Psichiatras – tai toks gydytojas, pas kurį nereikia nusirengti.

- Akliesiems rasių problemos nėra.
- Ideali pora: vyras knarkia, o žmona kurčia.
- Neturtingas kvailys yra tik kvailys, o turtingas kvailys yra tik turtingas.
- Kai tik moteris pasiskundžia gydytojui, kad esanti pavargusi, šis tuoj liepia parodyti liežuvį.

Liudas Stankevičius, Montreal, QC

Lietuvos paveldas ir UNESCO

2011 metų spalio 7 dieną Lietuva paminėjo narystės UNESCO – Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje – dvidešimtmetį. Pirmieji UNESCO konstitucijos preambulės žodžiai taikliai nusako unikalios organizacijos ir jos valstybių narių siekių esmę: “Karai užgimsta žmonių protuose, todėl būtent žmonių protuose turi iškilti ir taikos pamatai”. Šia kryptimi 1945 m. veiklą pradėjusi UNESCO veikia švietimo, mokslo, kultūros, informacijos ir komunikacijos baruose, vienija pasaulio valstybes į forumą bei skatina įvairių tautų ir bendruomenių bendradarbiavimą taikaus, darnaus, išmintingo sugyvenimo link.

Šalies narystė UNESCO turi ypatingą politinę, kultūrinę ir moralinę reikšmę, atspindinčią visuomenės vertybių sistemą. Nuo 1991 m. UNESCO nare esanti Lietuva prisijungė prie 17 UNESCO konvencijų. 1992 m. įsteigta Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija, o 1993 m. – Lietuvos Respublikos nuolatine atstovybė prie UNESCO.

Pasaulyje nėra kitos tokios organizacijos, kurios vardas prilygtų sąvokos “paveldas” sinonimui. UNESCO Pasaulio paveldo sąraše įrašyti keturi Lietuvos vardą žymintys išskirtinės visuotinės vertės objektai: Istorinis Vilniaus centras (1994 m.), Kuršių nerija (2000 m., bendra Lietuvos ir Rusijos Federacijos teritorija), Kernavės archeologinė vietovė (2004 m.), Struvės geodezinis lankas (2005 m., Gudija, Estija, Suomija, Latvija, Lietuva, Moldovos Respublika, Norvegija, Rusijos Federacija, Švedija, Ukraina). Lietuva gali didžiulis net trimis nematerialaus kultūros paveldo vertybėmis, įtrauktomis į Reprerzentatyvų žmonių nematerialaus kultūros paveldo sąrašą: Dainų ir šokių švenčių tradicija Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje (1998 m.), Kryždirbystė ir kryžių simbolika Lietuvoje (2001 m.) bei Lietuvių polifoninės dainos – sutartinės (2010 m.).

Siekdama, kad ateinančią kartą kultūros paveldas pasiektų kaip džiaugsmą teikianči gyvoji tradicija, o ne vien vadovėliuose ar žinyuose išsaugotas reiškinys, UNESCO ir šaliai tarpininkaujanti Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija tiesiogiai dirba su jaunimu ir jį ugdančiais pedagogais. Nuo 1997 m. Lietuva dalyvauja UNESCO Asocijuotųjų mokyklų projekte – didžiausiame tarptautiniame mokyklų tinkle Jungtinių Tau-

Nematerialios kultūros paveldo sąraše – Lietuvos kryždirbystė

2010 m. lapkričio 16 dieną į nematerialaus paveldo sąrašą buvo įtrauktos lietuvių liaudies polifoninės dainos – sutartinės (Lithuanian multipart songs)

Šiomet UNESCO saugoma vieta pripažintas Žuvinto biosferos rezervatas

tų sistemoje. Dar 32 Lietuvos mokyklos dalyvauja nuo 1989 m. UNESCO Asocijuotųjų mokyklų vykdomame Baltijos jūros projekte, telkiančiame devynių aplink Baltijos jūrą esančių valstybių mokyklų pastangas ieškant būdų, kaip bendrai spręsti regiono aplinkosaugos problemas.

Lietuvos vardas įrašytas ir jauniausiame UNESCO programos “Pasaulio atmintis” tarptautiniame registre – jame trys pasaulinės svarbos su Lietuva susijusios dokumentų kolekcijos: “Baltijos kelias – žmonių grandinė, sujungusi tris valstybes laisvės vardan”, Radvilų archyvai ir Nesvyžiaus bibliotekos kolekcija bei Meksikos aškenazių bendruomenės tyrimų ir dokumentacijos centro kolekcija (XVI–XX š.), taip pat veikia ir nacionalinis programos registras, kuriame apie pusšimtis naciona-

linės ir regioninės reikšmės dokumentų ir jų kolekcijų. Narystės dvidešimtmetį UNESCO mininti Lietuva sulaukė dar vieno pripažinimo. Šiomet į Pasaulinį UNESCO programos “Žmogus ir biosfera” biosferos rezervatų tinklą įtrauktas Žuvinto biosferos rezervatas. Tai pirmoji Lietuvos vietovė šiame tinkle.

Garbinga atsakomybė dalintis taikos žinia UNESCO veiklos srityse patikėta ir dviem Lietuvos žmonėms. 2003 m. Prezidentas Valdas Adamkus inauguruos UNESCO Geros valios ambasadoriumi žinių visuomenei, o 2007 m. sportininkas Virgilijus Alekna pripažintas UNESCO olimpinio čempionu.

Lietuvos valstybinė UNESCO komisija Bernardinai

(Ntrs. iš tinklalapio Lietuvos paveldas)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Operos solistė Violeta Urmana, kartu su savo ilgamečiu koncertų partneriu pianistu Jan Philip Schulze ir Vokietijoje gyvenančiu violončelininku David Geringu Usedom saloje (Vokietija) vykusiame tarptautinės muzikos festivalyje spalio 6 d. atliko Henri Duparc, Richard Wagner, Gustav Mahler ir Richard Strauss dainų programą. Usedom festivalis kasmet parenka vieną iš dešimties Baltijos jūros valstybių savo pagrindine viešnia. Šiomet, aštuonioliktame Usedom festivalyje, pagrindine viešnia tapo Lietuva. Todėl ir pagrindiniame festivalio koncerte spalio 8 d. V. Urmana dainavo tūkstantinei auditorijai su Šiaurės Vokietijos radijo simfoniniu orkestru, diriguojamo jauno Krzysztof Urbanskio iš Lenkijos, o iki festivalio pabaigos spalio 15 d. įvairiose Usedom salos vietovėse nuskambėjo kelios dešimtys lietuviškų kūrinių, kuriuos atliko pakviestos aštuonios Lietuvos muzikinės grupės ir būrys solistų.

D. Geringas į savo programą festivalyje įtraukė dešimties Lietuvos kompozitorių kūrinius, kuriuos jis parengė su savo meistriškumo kursų dalyviais, su Šv. Kristoforo kameriniu orkestru, kitais lietuvių atlikėjais, savo vedamu trio ir solo. Gyvenimo 50-metį rugpjūtį atšventusiai V. Urmanai Lietuvos kultūros ministeris festivalio metu įteikė ministerijos garbės ženklą – juvelyrinę segę su auksiniu Pegasus ir įrašu “Nešk savo šviesą ir tikėk”. Šis ženklas teikiamas išskirtinio talento menininkams ir iki šiol jį yra gavę devyni kūrėjai. V. Urmana neseniai pasirodė Maskvoje ir Sankt Peterburge su Rusijos valstybiniu simfoniniu orkestru, dainavo pagrindinę heroję G. Puccini operos *Tosca* spektakliuose Florencijos, Niujorko, Berlyno, Madrido operų rūmuose. Kitąmet solistės laukia debiutas pagrindiniu vaidmeniu retai statomoje Luigi Cherubini operoje *Medee* Ispanijos Valencijoje.

Teisučio Makačino, šiuolaikinės muzikos kūrėjo, kompozitoriaus, 21 populiariausia ir įsimintiniausia daina išleista kompaktinėje plokštelėje “Vėjas man pasakė”. Plokštelėje buvo panaudoti originalūs įrašai, kadaise padaryti “Lietuvos radijo” įrašų studijoje su to laikotarpio estrados žvaigž-

dėmis bei muzikinėmis grupėmis. Jų tarpe Romanas Marijošius, Nijolė Tallat-Kelpšaitė, Stasys Povilaitis, Tomas Balčytis, Vladas Daugintis, “Nerija”, “Estradinės melodijos”. Prie kompozitoriaus kūrybos populiarumo prisidėjo ir talentingi tekstų autoriai — Stasys Žlibinas, Vytautas Bložė, Vladas Šimkus, Antanas Saulynas.

Pasak muzikologės Laimutės Ligeikaitės, “Teisučio Makačino dainos pasižymi ne tik žaisminga elegancija, intelektualiai, išmoningai komponuojama intonacine medžiaga, bet ir konkuliuojančia ritmų įvairove, žengusi koja kojon su mada, su vakarietiško scenos spindesio nostalgija, su išraiškos laisve, žodžiu, su viskuo, kur sovietinė ideologija išvelgė kylant jai didžiausią pavojų. Nuo tvisto, bigbyto, disco, ritmenbliuzo, džiazroko, svingo, boogie-woogie iki švelnios, minkšto, naktinio skambesio basanovos – į tokį drabužių įvilktos dainos, dar prisodrintos savito lietuviško mentaliteto, rado atgarsį klausytojų širdyse”.

Prieškario Lietuvos žydų dainų ir JAV litvakų kompozitorių kūrinių iš rinkinio *American Songbook* kauniečiai ir vilniečiai galės išgirsti spalio 25 d. (Vytauto Didžiojo universiteto Didžiojoje auloje) ir spalio 26 d. (Valstybiniame Vilniaus Gaono žydų muziejaus Tolerancijos centre). Garsūs muzikantai ir kantoriai Rebecca Carmi, Hazzana Alisa Pomeranz-Boro, David Propis, Nate Lam, minėdami Holokausto aukoms dedikuotus 2011 metus keliaujantys po visą pasaulį ir žydų tradicijas puoselėjantys atlikėjai Lietuvoje pristatys kontorstę kaip meną, dainuos kūrinius, kurie atspindi žydų gyvenimą prieš Holokaustą, supažindins su JAV ir Izraelio žydų muzikos palikimu. Koncertus pristato JAV ambasada Lietuvoje.

Lietuvos valstybinio operos ir baletų teatro choras, prieš važiuodamas gastroliuoti į Macau (buv. Portugalijos, dabar Kinijos teritorija) muzikos festivalį, koncertavo Šv. Jonų šventovėje. Programoje gastrolėms į Kiniją parengta muzika: Juozo Naujalio ir M.K. Čiurlionio kūriniai, Sergej Rachmaninovo religinės kantatos *Nakties vigilija* dalys, Giacomo Puccini *Messa di Gloria*. **GK**

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĒLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.50%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.20%
5 metų	2.50%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

GIC INDĒLIAI
(Talkomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.25%
2 metų	1.60%
3 metų	1.85%
4 metų	2.00%
5 metų	2.30%
18 mėn. GIC mokame	1.55%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo **5.50%**
Sutarties paskolas nuo **7.00%**

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
Su nekintančiu nuošimčiu

1 metų	2.80%
2 metų	3.25%
3 metų	3.40%
4 metų	3.60%
5 metų	4.00%

Uždaras su kintančiu nuošimčiu 2.50%

Atviras su kintančiu nuošimčiu
1, 2, 3 metų 3.25%

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.75%

RRSP, RRIF Pensijų fondai
TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas
Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Fax 416-532-4816

Darbo laikas:
Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmdieniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006
Fax 905-566-1554

Darbo laikas:
Antradieniai 9:00 - 3:30
Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmdieniais 9:00 - 12:30

18 mėn. GIC MOKAME
1.55%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLA
Uždara su kintančiu nuošimčiu
2.50%

Nauji pasiūlymai

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-825-3328

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Pal. Jurgio Matulaičio metams artėjant

Atkelta iš 2-ro psl.

Pilsudskio legionams užėmus Vilnių, buvo organizuojama pagalba vargstantiems žmonėms, išskyrus žydus ir bolševikus – tokia nustatyta naujųjų šeiminių tvarka. Vyskupas Matulaitis atsisako dalyvauti tokioje veikloje, nes jaučia pareigą padėti visiems. Ir iš tiesų pats gaudavo pagalbą iš įvairiausių pusių, ir pats skirtingiausioms grupėms ją teikdavo. Atidavė vyskupo vasaros rezidenciją Trinapolyje karo našlaičių lietuviukų prieglaudai, kurią iš Rusijos parvežė kunigas Nikodemas Raštutis. Vėliau jam daug kas dėl to priekaištavo – kaip jis vyskupijos nuosavybę prieglaudai atidavęs.....-BD

– *Pal. Jurgis Matulaitis skyrė ypatingą dėmesį vargstantiems ir silpniems visuomenės nariams. Kaip manote, ar šiandien pakankamai rūpinamės skurstančiais? Jūsų paminėtas pavyzdys apie vyskupo vasaros rezidenciją, atiduotą vargšų prieglaudai, galbūt galėtų būti paskatinimas ir šiandienos Bažnyčiai labiau solidarizuotis su vargstančiais?*

– Daug ką darome. Vilniuje arkivyskupijos valgykla *Betanija* pamaitina nemažai varguolių. Panašių centrų yra ir kitur. Daugelyje parapijų veikia *Caritas* skyriai, kur savanoriai nuolat lanko, guodžia ir remia pasiligojusius ir skurstančius žmones. Žinoma, tai ne viskas. Jei garsiai pasiskelbsime, kad Bažnyčia įžygiuoja į viešumą su socialinio teisingumo programa, tai mums ims prikaišioti – o kaip čia yra, kad pati Bažnyčia privileijuota, "Sodrai" mokesčių nemoka, pajamų mokesčio nemoka, o pensijas (tegu ir minimalias) kunigai gauna? Kėliau šį klausimą kai kuriems hierarchams. Sako, kadangi nėra gražintos bažnytinės žemės, tai čia savitu būdu valstybė kompensuoja. Tų bažnytinių žemių būta iš labai senų laikų; pirmosios Nepriklausomybės laikais prie kai kurių bažnyčių būdavo iki 40 ir daugiau hektarų. Antanas Maceina ir jo bendraminčiai 1936–1937 m. ragino Bažnyčią atsisakyti žemių, kad kunigai nebūtų gaspadoriai (kaip *Altorių šešėly* klebonas Plaučiūnas), bet kad atsidėtų vien bažnytiniam darbui. Didelio pasisekimo jo mintys neturėjo. Nors bendraminčių buvo ir tarp kunigų, bet hierarchija nepalaikė, motyvuodama, kad žemė yra parama bažnytinei veiklai, o ne tik klebono pra-

gyvenimui. Dabar taipgi kyla klausimas – ar tos žemės buvo duotos, kad kunigas galėtų pragyventi, jei yra nepakankamai parapijiečių remiamas, ar kad turėtų lėšų ir apaštaltavimo veiklai. Tai nebuvo aiškiai apibrėžta.

Neseniai nuskambėjo vėl, kad mūsų ganytojai rūpinasi neatgautomis žemėmis, kurias sovietai dar labiau nusavinė – buvo palikę po 3 hektarus, paskui po 20 arų prie klebonijų. Po keleto metų ketinama vykdyti restituciją, už šitas kadaise konfiskuotas žemes galbūt grąžinant miško plotus. Nelabai įsivaizduoju, ką turės parapija daryti, jei gaus miško plotelį. Ūkine veikla ten jie nemokės verstis, gal kažkam pardavinės? Ar kartais nebuvo svarstoma tokia kompensacijos forma, kaip žydų bendruomenėms? Valstybei sukant galvą apie nusavintų žemių kompensaciją, manau, bus numatoma remti ne kunigai, o bažnytinės institucijos: parapijos, vyskupijos ir t.t. Kunigų dabar nedaug, tikintieji juos išlaiko, o kad jie nemoka pajamų mokesčio ir "Sodrai" įmokų, kasdien prikaišiojama. Kai kas net sako, kad iš viso Bažnyčia nemoka jokių mokesčių – netiesa. Už komerciniams reikalingam nuomojamas patalpas pajamų mokesį moka. Kaimų tuštėjimo metu daugelis parapijų nepajėgia tinkamai išlaikyti vertingų bažnyčių, varpinių ir kt.

Nemažai yra piliečių, kuriems nuosavybė negražinta. Bet jie pajamų mokesį moka, "Sodrai" taip pat moka. Tai aš manau, kad jei garsiname socialiniams klausimams jautrų Jurgį Matulaitį, šitą mums būtina prikiš. Tad turime būti pasirengę ar ką padaryti, ar kaip atsakyti. Ką Bažnyčia galėtų padaryti šiandien? Jei pasiryžtų kokiai "savioperacijai" mokesčių mokėjimo klausimu, tai pikčiausių antiklerikalų nenuramintų, tie vis rastų už ką priekabauti, bet gal jau būtų kiek tylesni. Ir plačioj visuomenėj būtų matoma, kad Bažnyčia šį tą tikrai konkretaus padarė, ir jos dvasininkija priartėjo prie eilinių piliečių būklės. Galų gale, tai darytume ne dėl antiklerikalų balsų, o iš pagarbos mūsų Palaimintojo pavyzdžiui.

Matau vilčių vietinėse bendruomenėse, tik svarbu, kad jos nepatektų į vienos ar kitos partijos rankas. Tam tikros teritorijos žmonės jungiasi į bendruomenes, žino savus reikalus, painiavas, pažįsta savo ligonius ir tinginius. Tokios bendruomenės gali šiek tiek

grąžinti solidarumo jausmą, kuris anksčiau buvo labai gyvas kaimuose ir parapijose. Atsimenu tokį gana primityvų neigalių asmenų ar bedarbių aprūpinimą. Kaimiečiai, kurie nesugebėdavo dirbti, bet buvo pajėgesni vaikščioti, elgetaudavo ir nebuvo dėl to niekinami, juos žmonės draugiškai priimdavo. O nebevaikščiojančius ir pan. ūkininkai laikydavo savo namuose pakaitomis: pas vieną pagyvendavo porą mėnesių, tada veždavo pas kitą. Toks buvo socialinis veikimas, kad ir nelabai pavydėtinas.

– *Dabar šioje srityje bene labiausiai darbuojasi Caritas.*

– Taip, *Caritas* tikrai nemažai daro. Jam nėra tolygios pasaulietinės organizacijos. Valstybė moka pašalpas, tačiau kai kam geriau apsimoka nedirbti, o gauti bedarbio pašalpą. Yra nemažai gudruolių, kurie mano: negi aš kvailas, kad už 600-700 litų eičiau dirbti, jeigu galiu panašią pašalpą gauti. Kvailiai tegu dirba. Manau, kad vien pašalpų sistema šių problemų neišgydo. Tik nežinau, kuo ją pakeisti ir ar kuri nors valstybė moka tą gudriau daryti.

Lietuvoje labai silpnos profesinės sąjungos, jų veikla mažai pastebima, nebent kartais kokį protesto mitingą surengia. Sovietų laikais jos gerai veikdavo bent tada, kai galėdavo kelialapių į kurortus parūpinti ar automobilį kam skirti lengvatiniu būdu. Dabar tokių patarnavimų neteikiama, tačiau profsąjungos galėtų daugiau rūpintis žmonių profesinio lygio kėlimu, solidarumu.

– *Kokias matote piliečių pasyvumo priežastis?*

– Tikėjimas, kad valdžia viską turi, viską gali – jei tik bus geras generalinis sekretorius ar premjeras – visiems visko užteks. Toks primityvus įsitikinimas išivyravęs, ir jaučiu iš pasikalbėjimų su žmonėmis nuostatą "viską valdžia turi, tik kažkodėl mums neduoda". O pabandyk piliečiui paaiškinti, kad valdžia ne viską gali – neteksi pasitikėjimo. *Ką, tu už Kubilių?! –* dažna tokia ar panaši reakcija. Lietuviai, nors turi ir nuoširdumo, ir bendruomeniškumo, bet linkę tikėti gandai. Žinia-sklaida tuo naudojasi ir skleidžia visokiausius prasimanymus.

(Bus daugiau)

SPORTAS

Lietuva rengiasi olimpinėms žaidynėms – 2012

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) būstinėje sostinėje LTOK pirmininkas Artūras Poviliūnas pasirašė Tarptautinio olimpinio komiteto (IOC) kvietimą Lietuvai dalyvauti 2012 metų Londono vasaros olimpinėse žaidynėse bei įteikė pirmuosius šalies olimpinės rinktinės narių ženklus sportininkams bei jų treneriams. “Iki žaidynių Londone lieka 301 diena. Olimpiada artėja nenumaldomai. Vieniems sportininkams atrankos varžybose sekėsi geriau, kitiems – blogiau. Olimpiados reikalavimus įvykdė per 20 sportininkų. Jeigu viskas pavyks ir Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė sėkmingai pasirodys atrankos varžybose, Londone turėsime ne mažiau sportininkų nei Pekine – 71”, – kalbėjo A. Poviliūnas. LT-

OK vadovo vertinimu, iškovoti kelialapiai rodo, jog šalies sportininkų galimybės didelės, o “visa Lietuva iš mūsų sportininkų laukia (olimpinių – BNS) medalių”.

A. Poviliūnas pirmuosius Lietuvos olimpinės rinktinės nario ženklus įteikė šiuolaikinės penkiakovės atstovei Laurai Asadauskaitei, lengvaatletei Austrai Skujytei, kanojininkui Jevgenijui Šuklinui, plaukikui Giedriui Titeniui ir irkluotojui Mindaugui Griškoniui bei jų treneriams Jurijui Moskviciovui, Jevgenijui Kliosovui, Aleksui Stanislovaičiui, Egidijui Gustui, Vasilijui Suchorukovui ir Žilvinui Ovsiukui.

Olimpiečiams pirmieji buvo įteikti naujieji Londono vasaros žaidynių marškinėliai. BNS inf.

Iš Toronto maratono – į Londono olimpiadą

Du bėgikai, dalyvavę tradiciniame Toronto Scotiabank Waterfront maratone, laimėjo teisę lenktyniauti 2012 m Londono olimpiados bėgimo takuose. Reid Coolsaet, 32, iš Hamiltono, baigminę liniją pasiekė per 2:10:55 (reikalaujamas rezultatas olimpinei paraiškai 2:11:29). Kelialapį į Londono olimpiadą gavo ir kitas sportininkas Eric Gilis (Antigonish) – jis atbėgo ketvirtas (2:11:28). Greičiausiai šiame maratone buvo Kenijos bėgikas Kenneth Mungara (pirmoji vieta) ir Etiopijos atstovas Shami Abdulahi (antroji vieta). Šis maratonas buvo lemtingas vienam dalyviui: tik pradėjęs bėgti, jis suklupo ant grindinio. Nei budėjusios greitiosios pagalbos, nei Toronto ligoninės medikai sportininkui nieko negalėjo padėti. Jaunas – 27 metų bėgikas mirė. Inf.

Bėgikas Reid Coolsaet, Toronto Scotiabank Waterfront maratone pelnęs kelialapį į ateinančią vasarą vyksiančią Londono olimpiadą

ROMUVA – 2011

Ntrs. R.R. Otto

UŽSIPRENUMERUOKITE

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS”

Norintiems susipažinti “Tėviškės žiburiai” siunčiami nemokami šešias savaites

Vardas, pavardė

Gatvė

Miestas

Provincija/Valst.

Pašto kodas

Telefono numeris

E-pašto adresas

**SIŪSKITE ŠIĄ ATKARPĄ ADRESU:
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada**

LIETUVOS MOKYKLOSE

Bioklasė ant ratų

Netrukus Lietuvos mokyklas pasieks biomokslų auto-laboratorija, pavadinta "Mobilioji bioklasė". Šis pavadinimas išrinktas iš daugiau kaip 2,000 vardų, kuriuos atviram konkursui pateikė moksleiviai ir studentai. "Mobiliosios bioklasės" ar "Bioklasės" pavadinimą pasiūlė net keturi konkurso dalyviai. Visų jų mokyklas judamoji laboratorija aplankys vienas iš pirmųjų.

"Visa reikiama tyrimų įranga jau yra sukomplektuota, o Vilniaus universiteto ir mūsų bendrovės jaunieji tyrėjai šiuo metu aktyviai rengia mokymo programą", – pabrėžė programos rengimą koor-

dinuojantis J. Gagilas. "Mobilioji bioklasė" bus pirmoji Lietuvoje keliaujanti laboratorija, kuri supažindins moksleivius su naujausiais biomokslų tyrimais ir laimėjimais. Mini autobusiukas su edukacine programa reguliariai vyks į rajonų ir miestų ar kaimų mokyklas. Šių apsilankymų metu moksleiviai galės atlikti pažintinius gyvybės mokslų eksperimentus, jiems bus skaitomos mokslo populiariamosios paskaitos, vyks pristatymai, mokymai ir aptarimai. Ši sumanymą įgyvendina Vilniaus universitetas kartu su bendrove "Thermo Fisher Scientific". **Inf.**

Būsimai teisininkei – vardinė premija

VDU studentė būsimoji teisininkė Vita Paršaitytė, vardinės stipendijos laimėtoja, su advokatų bendrijos "Nordia Baublys & Partners" atstovu

Vytauto Didžiojo universiteto rektorato posėdžio metu VDU Teisės fakulteto 4 kurso studentei Vitai Paršaitytei už pažangumą ir socialinį aktyvumą įteikta vardinė Advokatų profesinės bendrijos "Nordia Baublys & Partners" įsteigta stipendija. Jai metus laiko bus mokama stipendija – pusė minimalaus mėnesinio atlyginimo dydžio. Jau antrus metus iš eilės teikiamos "Nordia Baublys & Partners" stipendijos VDU Teisės fakulteto studentams – paskatinimas studentams gerai mokytis, būti aktyviais so-

cialiniame gyvenime, prisidėti prie VDU Teisės fakulteto veiklos. "Nordia Baublys & Partners" partneris, pirmosios VDU Teisės fakulteto laidos absolventas Evaldas Rapolas priminė, kad daug šios bendrijos Kauno skyriaus darbuotojų aukštąjį išsilavinimą įgijo būtent šiame universitete, taigi, jie remia savąjį Alma Mater. Paraiškas šiai stipendijai gauti galėjo teikti aktyvia socialine veikla užsimantys VDU Teisės fakulteto ketvirto kurso studentai, kurių pažymių vidurkis ne mažesnis nei 8. **Bernardinų inf.**

JAUNIMO ŽODIS

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas

Suvažiavimo dalyviai

2011 m. rugsėjo 30-spalio 2 d.d. "Kretingos" stovyklavietėje, Wasaga Beach, ON, vyko Kanados lietuvių jaunimo sąjungos (KLJS) metinis suvažiavimas. Nors suvažiavimas vyko vėliau negu įprasta, sulaukėme maždaug trisdešimt jaunų ir aktyvių žmonių, kurie prisijungė prie mūsų. Nesulaukėm tokių šiltų orų kaip norėjome, bet svarbiausia pasiekėm savo tikslus per suvažiavimą ir smagiai praleidom laiką kartu.

Šeštadienio rytą, po skanių pusryčių prasidėjo susirinkimai. Mykolas Kamaitis vedė suvažiavimą. Perskaitė kitų Kanados bendruomenių sveikinimus ir paaikškino praeitų metų protokolus, kas buvo nuspręsta. Danielius Šarūnas, prastatė 2010/11 metų kadenciją. Jis paruošė skaidres ir parodė, ką valdyba atliko per praėjusius metus, kuriuose bendruomenės renginiuose jie dalyvavo ir kokių žinių įsigijo. Tas, kas buvo nutarta per praėjusį suvažiavimą, buvo atlikta, bet valdyba taip pat daug kitų darbų atliko. Naujai

valdybai irgi bus nemažai darbų, bet jaunimas sunkaus darbo nebijo, tai viskas bus gerai.

Margot Lattanzi, kuri padeda rengti Naujuosius metus, pranešė, kad šiais metais išeivijos lietuvių Naujų metų pokylis vyks Toronte. Skatino visus dalyvauti ir kuo greičiau įsigyti bilietus. Išsamesnės informacijos galite rasti jų tinklalapyje <http://torontas2012.org/>, neužmirškite, kad vietų skaičius yra ribotas!

Rūta Samonytė šiais metais praleido vasarą Lietuvoje, dalyvaudama Lietuvių išeivijos studentų stažuotėje (LISS). Rūta pasidalino savo išpuščiais apie savo praleistą laiką Lietuvoje. Dalyvaudama šioje programoje, ji sustiprino ryšius su Lietuva, artimiau susipažino su vietiniais gyventojais ir jų kasdieniniu gyvenimu. Įsigijo neapsakomai daug žinių savo dabartiniam darbui – ji vaistininkė. Aš irgi dalinausi savo išpuščiais, nes dalyvavau LISS programoje 2010 metais.

Į valdybą kandidatavo 10 žmonių. Nauja 2011-2012 m.

KLJS valdyba: Danielius Šarūnas (pirmininkas), Vida Naudžiūnaitė (vicepirmininkė), Darius Paznekas (įždininkas), Mykolas Kamaitis (pirmininko patarėjas ir sekretorius), Ieva Balčiūtė (korespondentė), Lauren Vaitonis-O'Grady (socialinių reikalų vadovė), Vidas Kubilius (ryšininkas), Aida Valevičiūtė (ryšininkė neorganizuotam jaunimui), Gintas Dirsė (IT specialistas) ir Renata Simonavičiūtė (Naujų metų vadovė).

Turime gerą komandą ir manome, kad daug ką atlikime šiais metais. Linkiu naujai valdybai ko geriausio, sėkmingų ir darbščių metų!

KLJS vardu norėčiau nuoširdžiai padėkoti "Kretingos" stovyklavietei, kad jie kasmet leidžia mums naudotis jų patalpomis. Taip pat didelis ačiū virėjams, kurie taip skaniai paruošė įvairius lietuviškus patiekalus, tikrai geriau negalėjo būti. Ačiū visiems dalyviams, o tuos, kurių nebuvo, pamatysime kitais metais!

Vida Naudžiūnaitė,
KLJS vicepirmininkė

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas pataravimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje. Patirtis nuo 1999 m.

Platesnė informacija teikiama www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

Kreipkitės į **DALIĄ MILMANTAS, CCIC**, licenzijuotą Kanados imigracijos konsultantę

T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

AŲA
JURGIUI JONUŠONIUI
mirus,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą mūsų choristams – sūnui ROMUI JONUŠONIUI ir broliui dr. KAZIMIERUI JONUŠONIUI, jų giminėms, šeimoms bei artimiesiems –

Lietuvos kankinių parapijos choras

MIRTIES PRISIMINIMAS

AŲA
BRONIUS ŽUTAUTAS

paliko mus 1997 m. spalio 27 d. Toji skaudi ir liūdna realybė tęsiasi iki šiol.

Kristina Žutautienė ir šeima

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. **(416) 769-0674**

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Atstatytas paminklas W. Wilson

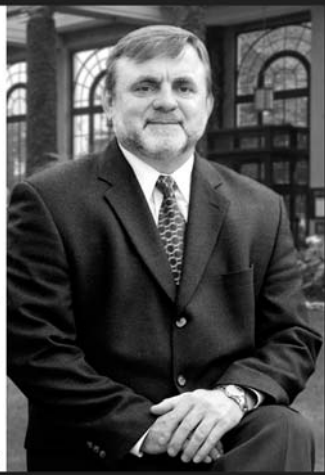
Čekijoje, Prahoje atstatytas paminklas JAV prezidentui W. Wilson (1913-1921). Paminklą pastatė čekai, dėkingi prezidentui už jo įžymiąją 14 punktų programą, pagal kurią teisė į nepriklausomybę ir savo apsisprendimą pripažinta ir mažosioms Europos tautoms, lig šiol pavergtoms didžiųjų valstybių. Daugeliui Europos tautų (tarpe jų ir lietuvių) prezidento paskelbtoji programa padėjo atkakliai siekti nepriklausomybės ir po I Pasaulinio karo pakeitė Europos žemėlapi. Paminklas, kurio autorius skulptorius A. Polasek, buvo sugriautas 1941 metais, kai JAV paskelbė karą tuometinę Čekoslovakiją okupavusiai fašistinei Vokietijai. Atstatyto paminklo atidengimo iškilimėse dalyvavo buvusi JAV valstybės sekretorė M. Albright, neseniai savo 75-erių metų sukaktį atšventęs dramaturgas, rašytojas, buvęs politinis disidentas V. Havel ir Čekijos prezidentas V. Klaus.

Ntr. Atidengiamas atstatytas paminklas JAV prezidentui W. Wilson

Lietuvos Martyno Mažvydo biblioteka praėjusiais metais pradėjo išseivijos lietuviškų laikraščių skaitmeninimą – įvedimą į tinklalapį www.epaveldas.lt. Šių metų pavasarį gautas pranešimas, kad dalis *Tėviškės žiburių* numerių jau yra perkelti ir galima skaityti tame tinklalapyje. Visi interneto būdu gali juos jau skaityti. Įvedus tinklalapio adresą ir atsidarius paieškos langą, šalia žodžio "Antraštė" įrašyti "Tėviškės žiburiai" (nebūtinai su lietuviškais ženklais), tada paspausti "ieškoti". Atsidarys "Tėviškės žiburiai" – 1949. Po šia antrašte rasite žodį "vaizdai", kurį paspaudus galima pasirinkti metus, mėnesį ir numerį, kurį norite atskleisti. Leidėjai dėkingi Martyno Mažvydo bibliotekai ir Lituanikos skyriaus vedėjai Jolantai Budriūnienei už malonų bendradarbiavimą ir puikų darbą.
KLKK dr-ja "Žiburiai"

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man
JURGIS KULIEŠIUS
Maloniai ir sąžiningai patarnausiu
Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca
Sutton sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
Jerzy Kulesza, Sales Representative

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuomimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą.
SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531 www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Per 49 metus Jūsų sutelktas 5.09 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.90 mln. dol. pelno skirstymui lietuvių bei išlaikyti Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais! Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą! Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

WE ARE MOVING TO A BIGGER LOCATION IN BRAMPTON

27 SELBY RD., BRAMPTON, ON L6W 1K5

For free pick up in your area* please call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

or email to pysanka.inc@gmail.com

*Certain restrictions apply

\$300 off

COUPON
For 1 parcel

\$300 off

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

Occupy Canada – visuomenės nuoskaudų balsas

Atkelta iš 5-to psl.

Pačią pirmąją protesto dieną į Toronto finansinio rajono Bay gatvę išėjo apie 3,000 žmonių. Protesto dalyvių minioje – įvairaus amžiaus ir įvairių išitikinimų žmonės – jauni, studentai ar bedarbiai, jaunos šeimos su vaikais, pensininkai, profsajungų ir kitų judėjimų atstovai. Kiekviena iš šių grupių ar žmonių atėjo su savo žinia. Prancū-

ziškai kalbanti grupė *Victims of Brookfield* norėdami pavišinti savo skriaudą, kai dėl verslo nesėkmių jie prarado dalį pensijų, siekdami atstatyti teisingumą.

Senatvės ir pensijų saugumu susirūpinę ir kiti eisenos dalyviai. Dar kiti primena, kad, nežiūrint Kanados sėkmingiau įveikiamos ekonominės krizės, beveik trečdaliu padidėjo Maisto banko lankytojų, gausėja šeimų ir vai-

kų, gyvenančių žemiau skurdo ribos, sparčiai didėja asmeninė skola.

Kita grupė su šūkiu *Stop the Mega Quarry* prašo visuomenės paramos, išsaugant nuo negailingą verslo derlingus žemdirbių laukus Melancthon ir Mulmur apylinkėse. JAV esanti privati verslovė supirko iš patiklių žemdirbių laukus, patikindama, kad jie užsiims žemdirbyste. Bet tik dabar paaikškėjo, kad JAV verslininkai ketina atidaryti didžiulę kalkakmenio kasyklą. Kiti šūkiu labiau apibendrinti, primenantys apie ekonominę ir finansinę nelygiavą, raginantys atstatyti tiesą ir teisingumą visuomenėje, išsaugoti taiką, sustabdyti didėjančią skirtumą tarp turtingųjų ir nepasiturinčių žmonių, sudaryti galimybes jaunų žmonių raiškai ir pilnaverčiam gyvenimui.

Keletą dienų pasivaikščioję Bay ar kitomis finansinio rajono gatvėmis, protestuotojai savo centru pasirinko St. James parką, jame išaugo palapinių miestelis. Ten susirinkimuose demokratiškai – kiekvienas protestuotojas turi balsą, svarstoma kur kreipti judėjimą toliau. Laikas nuo laiko grupelės protestuotojų atsiranda ties vienos ar kitos finansinės įstaigos durimis, kartais susiburia miesto centre, stabdydami eismą ir skubančius žmo-

nes. Panašios protesto eisenos vyko ir vyksta kituose Kanados miestuose, netgi tolimojoje šiaurėje – Whitehorse mieste. Ar šie protesto raiškos būdai ir judėjimas neišnyks su rudenine vėsa ir artėjančia žiema, parodys ateitis. Galbūt, judėjimas, lyg ir savaime prasidėjęs, taip savaime ir pasibaigs. Bet jame išryškintos problemos ir negerovės niekur nedings – jos turės surasti vietą politikų ir ekonomikos gairių svarstymo kalbose, būsimose programose. Visuomenė, kurioje jos narių didžioji dalis palikta už gerovės durų ir jaučia nepasitenkinimą esama padėtimi bei nepasitikėjimą savo vyriausybe, neturi ateities.

Autorės nuotraukose – Protesto Occupy Canada dalyviai Toronto finansiniame rajone Bay gatvėje

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

MISIJONIERIUS IŠ INDIJOS,

PRIMENA, kad jo apylinkėje gyvena 5000 vaikų ir veikia trys mokyklos, kurių mokiniams labai reikėtų rašiklių, rožinių, vartotų kortelių ar žurnalų. Jei kas galėtų pagalbėti, prašomi rašyti ar pagalbą siųsti adresu: Fr. Paul Cruz, P.O. Box – 691571, Kottiyam – P.O. Kollam – 691571, Kerala, India.

BIOENERGETIC HEALING

D. Turcinskas, M.D. (M.D.Lith)

QXCI kompiuterinė technologija

- ◆ Sveikatos analizė
 - ◆ Ūmių ir chroninių susirgimų gydymas
 - ◆ Profilaktinis sveikatos sustiprinimas
- Trumpa konsultacija nemokama
Smulkesnės informacijos teirautis

TEL: 416-761-1543

1 Grenview Blvd. N. (Royal York Subway) Toronto, ON M8X 2J9

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road

(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

Lietuvoje veikia katalikiški tinklalapiai:

www.lkbkronika.lt, www.partizanai.org ir www.maceina.lt. Inf.

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL
9th Line Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, ON L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

KVIEČIAME Į SRIUBOS VAKARONĘ

Prisikėlimo parapijoje sekmdienį, lapkričio 20, 4 v.p.p. Tikslas – telkti lėšų sriubos virtuvių Vilniuje ir Kaune išlaikymui. Salėje bus aukų staliukas. Programoje paminėsime sibirinių trėmių pradžios 70 metų sukaktį sriubos virtuvių lankytojų prisiminimais. Bilietai (\$20 asmeniui) parduodami Prisikėlimo parapijoje sekmdieniais po Mišių. Taip pat galima užsisakyti telefonu pas Dalią Rocca 905 820-3088 arba Birutę Kazlauskaitę 416 762-5449. Vakaronę rengia Prisikėlimo parapijos Labdaros sekcija. *Inf.*

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 58 8-2808 x 26 dienos metu.

